

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Ne moremo i ne smemo. Otvoritev 'Prekmurskoga tedna'.

Cerkev je odločno povedala, da sodelovati z komunisti i drugimi odkritimi sovražniki vere ne smemo. Mi ljubimo sovražnike vere, mi molimo za nje, mi njim dobro želimo i tudi v potrebnosti smilenje skazemo, a ž njimi vkup delati ne smemo. Zakaj?

Mi smo Kristušovi učenci. Fundament vsega našega dela je Kristuš, namen našega dela je lübezen do Kristuša, cio vsega našega dela je dosega Kristuša na tom sveti po privoj-sküvanih njegovih visokih jakosti, na drugom sveti pa Njegovo večno vživanje. Komunisti, socialisti i drugi sovražniki vere majo za fundament vsega svojega dela tajitev Kristuša; njihov namen je napadati i vničiti Kristuša v javnom i zasebnom življenji, cio pa brez Kristuša vživati te svet, po smrti pa preminoti, kak süho drevo, štero več ne ozeleni, ali kak nema stvar, štera se zakole i porabi samo za etoga sveta potrebe.

To dvoje vkup delati tak nemore, kak ne more naednok v ednojstoj posodi ogenj segregati, mrzla voda pa hladiti. Kristušovi sovražniki i njegovi prijatelje majo vsaki svoj tabor i nega na sveti zadeve, v šteroj bi se mogla i smela, ne da bi se spozabila s svojih namenov i cilov, eden drugoga podpirati.

Jasno nam zapovedava Kristuš, da Boga nad vse moramo ljubiti. Svoje Srce, na šteroga odprtino dnes kaže njegova cerkev po širokom sveti, je za nas dao prebodnoti, naj vsakomi pokaže, da je on, Bog, življenje dao za človeka. Od življenja več dati nišče ne more. Življenje je dao, da opraviči svojo zapoved: lübi Boga nad vse. Če je svoje neskončno sveto i plemenito življenje dao Bog v človečoj podobi za nas, sme človek samo misliti na tabor, ki se bori proti toj neskončnoj božoj lübezni? Ga more pri tom sodelüvanji kaj opravičiti? Nikaj. Nikdar. Nikde.

Nedavno so se naši katoličanski akademiki v Ljubljani združili s komunisti i drugimi sovražniki vere, da bi se skupnimi močmi borili proti sovražnikom domovine. I sovražniki vere so delali proti njim za njihovim hrbtom, kak so to javno napisali v dnevniku „Slovenci“. Komunisti so po združitvi bili tak nesramni, da so celo od zmage poročali v inozemstvo. Francoski radio je po celom sveti razneso, da so v Ljubljani na vseučilišči zmagali komunisti i da ti vodijo visokošolce v Sloveniji.

V Franciji so dugši čas ponüjali komunisti i njihovi zavezniki katoličancem roko za skupno sodelovanje v obrambi domovine. So bili katoličanci, ki so bili pripravljani za sodelovanje ž njimi. Cerkev je odklonila sodelovanje, pač pa je začela veliko karitativno delo med njimi. Kardinal Verdier njim je postavil cerkve, njim v telovnih potrebčinaj pomagao, njim glaso Kristušev evangelij, se poskrbo za njihovo deco, da dobi hrano i obleko i na te način je pridobilo neštete deset i desetjere zapelanih komunistov i socialistov nazaj za Kristuša. I kak prav je mela cerkev, da ne privolila v sodelovanje katoličancov z komunisti i socialisti, pretresljivo posvedoči sklep socialistov i komunistov, šteroga so sklenili pod vodstvom židova Bluma v Nantesi. Ka so sklenili? Poslušajte katoličanci: *boj proti katoličanstvi*. Proticerkveni zakoni naj se izvajajo i razširjajo tudi na Alzacijo i Loreno, to je v pokrajino, ki meji na Nemčijo, gde dozda neso bili vpelani. Verski navuk se ne sme včiti v šolaj. Verske šole naj se zaprejo v občinjaj, štere

majo od 3000 menje prebivalcov. Učitelje i profesorje smejo biti samo tisti, ki so zvršili brezverske šole, veliko število tistih, ki so pa zvršili verske šole, naj se prežene iz šol. Po šolaj ne smejo obstojati verska združenja: Marijine družbe, bratovčine, krščanska športna društva itd. *Po celoj Franciji naj se začne borba proti Bogi*. Po radii se ne smejo odajati verske reči: meša, predga, cerkvene pesmi itd., cerkev ne sme biti zastopana na nikših državnih prireditvaj, vera se mora odstraniti od vojaštva i iz bolnišnic. Vse ka cerkev dela za mir i druge javne človečanske zadeve, se mora pobijati.

Šatan je v žuč namočo svoj rep i v Nantesi so ga küšnoli komunisti i socialisti pa sklenoli te sklep, ki se v celoti da prečteti v francoskih listaj, v komunističnih, protiverskih tak, kak v katoličanskih.

Veličastna zahvalna proslava za priklüčitev Slovenske Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Dr. Korošec Anton, voditeo slovenskoga naroda obdan od svojih ide skoz Črensovce v Naš Dom.

Vidite, takši so sovražniki vere. Gda k sapi pridejo, te začnejo nelzprosen boj proti Kristušu. Pa bi se mi s takšimi družili? Katoličanca ne trbe včiti na lübezen do domovine, njemi to Kristuš zapovedava. Kak de jo lübo komunist, šteroga glavni namen je svetovno revolucijo zanetiti, je ne teško vgoniti. Španski rdeči svetlo posvedočijo, kak so lübili Španijo, kda so jo oropali, opüstošili, njene najbolše sine spoklali, te pa ž nje pobegnoli. Od takših ptičkov se mi ne bomo včili ni domolübjaja, ni kulture, ni gospodarstva. Mi idemo svojo pot, pot Kristušovo, štera Beliala ne pozna, nego zapoved sv. Düha: *Kajkoli delate, Bogi na čast včinite*.

Sobočki „meddružstveni odbor“, v šterom so združeni voditelje katoličanskih družtev i voditelje *proti Kristušove fronte* — strah nas je to celo zapisati — po navodilih cerkve obsodimo. Obsodimo ga i ž njim ne sodelüjemo, ar nam düšna vest toga ne dovoli. Ne sodelüjemo, ar se nam milijo katoličanski možje zastopani v toj brezverskoj mešanici, ar je v nevarnosti njihova düša i na kocko postavljeno njihovo bodoče delovanje. Ne sodelüjemo, ar za nas prebito Srce Jezušovo zahteva žrtve za povrnitev svojih sovražnikov, naših dragih blodnih bližnjih, ne pa sodelovanje. Obsodimo to sodelovanje, ar si je odbor postavio za nalogo: nacionalizirati kat. cerkev. Tak je odkrio to dühovnik, ki je bio na sestanki i ga zapüsto, ar nešče sodelovati. Kat. cerkev je za vse narode, ne pa samo za ednoga, zato se nacionalizirati ne sme. To je verski navuk. Katoličanski dühovniki i verniki so takši narodnjaki, da se narodnjaštva včiti ne dajo od nikšega „meddružstvenoga odbora“.

Sledkar se je te program korigirao i glaso: evangelsko cerkev bomo nacionalizirali. Pi-

Junija 17. v soboto odpre g. ban, dr. Natlačen Marko, gospodarsko razstavo v Soboti. Teden se začinja razstava „Prekmurskoga tedna“ i bo trpela,

Kongres Kristusa-Kralja v Ljubljani od 25. do 30. julija 1939.

„Nočemo, da bi ta zavlada nad nami.“ (Luka. 19, 14.)

Znameniti francoski katoliški dühovnik i pisatelj Pierre L'Ermite je pred leti napisal v vodilnem francoskem katoliškem dnevniku La Croix sledeče besede: „Ubogo naše veliko ljudstvo, po idealih tako koprneče! Roke in noge so ti povezali in iz tvojega spomina hočejo izbrisati besede Bog. Nekaj strašnega mora biti ta beseda Bog! Kot ljubezen ali sovraštvo mora biti zakoreninjena v globinah

kak že ime samo kaže, en teden. Junija 26. je konec razstave. Biciklisti naj prečtejo na drugoj strani objavljeno poročilo „Kolesarski dan“, bo je gotovo zanimalo.

lizma so si izbrali, da z njim zakrijejo svoje podle načrte, s katerimi hočejo izriniti iz javnega in zasebnega življenja: iz družin, šol, uradov in družbe sploh vsak vpliv krščanskega svetovnega nazora in izbrisati vsako sled o Bogu in božjem. Odtod vsa nešteta preganjanja katoličanov kot predstavnikov najmočnejše organiziranega krščanstva, ki so morali mnogokje postati državljanji drugega reda brez vseh osnovnih državljanskih pravic: svobode vesti in prepričanja. Mesto Boga, ki so ga ljudstvu zamolčali in očrnilo ter prepovedali, da bi se njegovo ime izustilo v javnosti, so postavili ljudstvu nove malike, razred, narodnost in državo ter njihove voditelje. Besede apostola Pavla, namenjene poganom, so dobile v Evropi XX. stoletja znova svoj sodobni pomen: „Imenovali so se modre, pa so se poneumili in so zamenili veličastvo neminljivega Boga s podobno, slično minljivemu človeku.“ Na dnu vseh teh pojavov pa je slednjič krik sovražnikov božjih: nočemo, da bi nam ta zavlada.

V tako razgibani dobi, kot je naša doba, dobiva kongres Kristusa Kralja, ki se bo to leto vršil v naši sredi, v prestolici Slovenije — beli Ljubljani, še posebno svoj veliki pomen in namen. In kaj je med drugim tudi namen kongresa Kristusa Kralja? Poslati po izbranih katoliških zastopnikih vseh narodov svetu in človeški družbi poslanico s pozivom, da se ljudstva in narodi vrnejo nazaj k Bogu, viru resničnega miru, sreče in blagostanja, da priznajo zopet Jezusa Kristusa za Kralja velike človeške družine. Kajti le v tej vrnitvi k Bogu in v tem priznanju Kristusa Kralja narodov, vidimo garancijo, da bo svet našel pot k ozdravljenju in obnovi. Iz skromne slovenske prestolnice bo šel ob kongresnih dneh apel narodom po vsem svetu: nazaj h Kristusu, nazaj k Bogu! O, da bi prisluhnilo temu klicu tudi oni, katerim je poverjeno vodstvo narodov in človeštva sploh...

50 letnico svojega obstoja

je obhajala prva bolgarska zedinjena družba sester euharistik, ki jo je ustanovila sestra Eurozija Alloatti. Prvotno je družba delüvala med Bolgari v Soluni. Zdaj je razširjena po vekših bolgarskih mestaj, kde majo sestre šole i sirotišnice.

tamo što? Katoličanci se v evangelske cerkve zadeve ne mešajo. Evangeličanci pa majo svojo cerkveno predstojništvo, ki vrejüje cerkvene zadeve. Što je te pozvani, da vredi, če kaj ne v redi v evangelskoj cerkvi? Lehko meddružstveni odbor? Toga pooblastila nema po nikšem zakoni. Mamo mi državne zakone i izvajalce teh, državne uradnike, ti že bodo pazili na državne interese brez „meddružstvenoga odbora“.

Na akcijo, ka meddružstveni odbor“ šče kniževnikom Slov. Krajine nekši spomenik postaviti v Soboti, je neki narodnjak, mladi dühovnik Slov. Krajine dao sledečo izjavo: Küzmič, Dr. Ivanóczy,

Baša, Sakovič itd. se v grobi obrnejo, če zvejo, ka njim komunisti ščejo spomenik postaviti. Pa Ivanóczy ma svoj spomenik, má ga Küzmič, ma ga Sakovič, postavlja se Baši. Pa če se tem katoličanskim možom postavi spomenik, naj ga postavi katoličanski narod Slovenske Krajine brez sodelovanja sovražnikov vere.

Kristuš je pravo od zakona: Ka je Bog združio, naj človek ne loči. Od sodelovanja katoličanov s komunisti i drugimi sovražniki vere pa je pravo: „Ki je ne z menov, je proti meni. Jaz vraga nemam.“ Isto pravi po svojoj kat. cerkvi. Zato, ka je Bog ločo, naj človek ne družü. (TSJ)

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2-50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Stev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak nižje. Poslano me d tekstóm vsaka reč 2 D. mali oglasi do 10 reči 5 Din. više vsaka reč 1-50 Din.

Nedela

po Risalaj tretja.

Približavali so se Jezusi cestinarje i grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji i pisarje so mrmrali govoreči: ka te grešnike k sebi jemle i je z njimi. I povedao njim je pa eto priliko: što z med vas, ki ma sto ovc i edno z med njih zgubi, ne ostavi devetdeset i devet v puštini i ne ide za zgubljenov, dokeč je ne najde? I gda jo najde, jo dne gori na svoja pleča raduvažoči se i domo pridoči vkup zavove prijatele i sosede govoreči njim: Veselite se z menov, ar sam najšao svojo ovco, štera je bila zgubljena. Velim vam, da bo tak v nebesaj vekše veselje nad ednim pokoro činečim grešnikom, liki nad devetdeset devetimi krivičnimi, šteri ne potrebüjejo pokore. Ali štera žena, ki ma deset grošov, če zgubi eden groš, ne vužge sveče i ne pomete hiše i ne išče skrbljivo, dokeč ga ne najde? I gda ga najde, vkup zavove prijateljice i sosede i pravi: Veselite se z menov, ar sam najšla groš, šteroga sam zgubila. Tak bude, velim vam, radost med božimi angeli nad ednim pokoro činečim grešnikom. (Luk. 15. 1, 10.)

Gospod je poslušalcom povedao priliko o zgubljenoi ovci. Gospodove ovčice so angeli pa ljudje, zgubljena ovčica pa je človeči rod, ki prebiva na sveti i je takrekoč samo edna stotinka izmed Gospodove črede.

Ta ovčica se je zgubila, gda je človek vzeo i jo prepovedani sad pa tak zapüsto življenje. Devetidevetdesetere ovčice — angele v nebi je Sin boži zapüsto pa šo iskat človeči rod, da se število angelov v nebi izpopuni. Devetidevetdesetere ovčice v nebi so varne, ar je čuva Vsemogoči.

Gda je pastir najšao zgubleno ovčico, jo je ne kaštigao. Djao jo je na rame pa neseo nazaj k čredi. Djao je ovco na rame, pomeni, na sebe je vzeo človečo naturo. „Naše grehe je noso na svojem teli, na lesi križa, da odmerjemo grehi pa živimo pravici.“ (I. Petr. 2—24.)

Gda je ovčico najšao, je odišao domo, to se pravi: gda je bio človeči rod odküpleni, vrno se je Zveličar v nebesa. Doma pa pozove prijatele i sosede. Prijatele i sosede imenuje zbere angelov, ki so njegovi prijatelji, ar spunjavajo njegovo volo. Njegovi sosede so, ar ga gledajo iz oči v oči v njegovom veličanstvi.

Gospod pravi: Veselite se z menov! Ne pravi: Veselite se z zgubljenov ovcov, nego veselite se z menov, ar bo v nebesaj samo Bog naše veselje.

V nebesaj pa bo vekše veselje s spreobrnjenim grešnikom, kak z devetidevetdeseterimi pravičnimi, ar navadno grešnik, ki pozna svoje grehe, po spreobrnjenji Boga iskrenej läbi, kak drügi, ki obžalüvanja i smrtnoga greha ne poznajo. Tak ma kmet vekše veselje z njivov, štera njemi je prle rodila trnje, zdaj pa lepo silje, kak z njivov, gde prle ne bilo trnja, pa tüdi rodnoga silja ne.

Je pa tüdi istina, da je vno-go pravični svetnikov, med šterimi se nebesa tak veselijo, da se veselje nad spreobrnjenim grešnikom ne da primerjati.

Zveličar svoj navuk pojasnüle ešče z drügov prilikov. Žena — gospa — je boža modrost. Ta ma deset drahem. Drahma je penaz, ki nosi casarovo podobo. Devet drahem je devet angelskih zborov, deseta drahma je človeči rod. Ta deseta drahma je bila zgubljena, gda je človek po grehi zgübo nadnaravno podobnost božo. Žena je prižgala posvet. Posvet v svetilnici

Razgled po katoličanskem sveti.

Stanje frančiškanskih misijonov. Najvažnejša statistika frančiškanskih misijonov izkazuje: 86 misijonov, to je misijonskih okrožij, ne postaj, 4154 misijonarov. 5338 frančiškanskih sester misijonark, 253.727 katehumenov, ki se pripravljajo na sv. krst, 21.880 krstov odraščanih v preminočem leti, 162.190 krstov dece v istom časi, 59.369 krstov v smrtnoi vöri lansko leto, 6.114 misijonskih zgradb, 1.336 semenišnikov, 6.216 raznih šol, 331.065 gojencov i gojenk v njih, 24 misijonskih tiskarn, 75 bolnic, 305 apotek, 5.062.784 betežnikov, ki so se zdravili v bolnicaj. Vmrlo je lani 17 misijonarov, eden se je vtopo, dva so bujli Japonci, dva Kitajci. Iz misijona je prišlo nazaj ali šlo v drüge misijone 54 misijonarov. Nanovo jih je šlo v misijone 156.

*

Veličastna zahvalna proslava za priklüčitev Slovenske Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Dr. Natlačen Marko, ban dravske banovine govori nad 20 jezernoj zbranoj vnožini.

*

„Serafinsko delo smilenja.“ Tak se zove dobrodelna organizacija nemških kapucinov, ki je pred kratkim slavila 50 letnico svojega obstanka na slovitoj božoj poti Altoeting. Njeni ustanoviteo je kapucin P. Ciprijan Froehlich. Zdaj ma 20 samostojnih podružnic i ravno telko sirotišnic. V časi svojega obstoja je sprejela 100.000 sirot. Ustanoviteo je ostao sirota brez starišov i ar drügem ne privoščo bridkoga krüha sirot, je zamislo to „Serafinsko delo smilenja.“

Odvetniki Brezmadežne v počastitev. Janoš Duns Skot, največši frančiškanski düh i najdühovitejši zagovornik Brezmadežne, počivle v nekdašnjoj frančiškanskoj cerkvi v Kölni. Cerkev i Duns Skotov grob za glavnim oltarom pa sta bila že preciz zanemarjeniva. Zdaj bodo cerkev odzvuina i odznotra temelito prenovili i to bo trpelo nekaj let. V toj cerkvi najpre počivata dva kandidata za oltar: Duns Skot i Adolf Kolping, znani kak „oča vajencov“.

Zakaj ne raj katoliška redovnica? V Peipingi je štela vrla kitajska deklina iz bolše družine stopiti v poganski samostan budistovskih redovnic. Slüžkinja, ki je bila katoličanska, je pravila, zakaj ne bi bila raj katoliška redovnica. Deklina je bila včasih pripravljena i slüžkinja jo je odpelala v samostan katoliških smilenih sester. Po štirih letih včenja jo je vse tak očaralo, da je stopila v katoličansko vero i postala smilenka.

Samo v Sovjetiji je mogoče. Pobožen Rus Tihomirov je poslušao na radio verske programe iz inozemstva, da bi si tak pregnao domotožje po nekdašnjih lepih verskih slovesnostih. Znao je samo ruski i tak

je božanstvo v človečoj podobi. Boža modrost je „pomela hižo“, očistila je od greha ves svet i pri tom se je drahma znova najšla. Sosede, štere boža modrost vkup pozove, so „nebeske moči“, to je, angeli.

besedila ne razmo, samo cerkveno muziko je poslušao. Oblosti so za to zvedile i ga obsodile na edno leto voze, čeravno je pravo, da ne razmi besedila. Kaj takšega je samo v Rusiji mogoče.

Sovjetska Rusija. Polski listi poročajo, da so sovjeti dovolili uporabo polske cerkve sv. Petra i Pavla v Moskvi. Cerkev je bila 1 leto zapreta, zdaj je znova odpreta. To je najhitrej zavolo sklenjenoga dogovora med Polskov i Rusijov. — V Leningradi, ki ma 2 miliona prebivalcov, je odprta samo edna katoličanska cerkev. — Vse nekdašnje cerkve, ki slüžijo zdaj drüгим namenom, morajo na vidnom mesti nositi sovjetskoruski državni grb (srp i hamer.) — Zadnji čas je bilo „likvidiranih“ 673 samostanov. V njih je

Kolesarski dan.

Ena izmed značilnosti našega Prekmurja so kolesarji. Težko, da bi se našla v naši državi pokrajina, kjer bi bilo toliko kolesarjev kakor pri nas. Ravne ceste, ki med njivami hite v nedogled, gosta naseljenost in denar sezonskih delavcev so bili pogoji, ki so ustvarili armado prekmurskih kolesarjev. Eden izmed vzrokov pa so tudi slabe prometne zveze in velika oddaljenost naselij od železniških prog. Za našega človeka ni kolo nobena potjata, ni mu v razvedrilo, ne šport, temveč važen in ponekod neobhodno potreben predmet ter sestavni del njegovih sredstev v borbi za vsakdanji kruh. Zavedajoč se tega se je uprava Prekmurskega tedna odločila organizirati *kolesarski dan*, ki bo gotovo našel največji

odziv med našimi kolesarji. Izvedba tega je zamišljena na sledeči način: V sredo se zbore vsi kolesarji Prekmurja in bližnjih srezov v Soboti. Ko bodo shranili kolesa na določenem prostoru, bodo dobili proti malenkostni odškodnini (0.50 din.) listek s svojim imenom, številko kolesa in tekočo številko. Ta listek bodo oddali pri blagajni razstavišča. V popoldanskih urah se bo vršilo na veseličnem prostoru javno žrebanje. Komur bo sreča naklonjena, bo dobil moderno kolo. Število dobitkov bo odvisno od števila udeležencev. Čimveč bo kolesarjev, tem več bo izžrebanih koles.

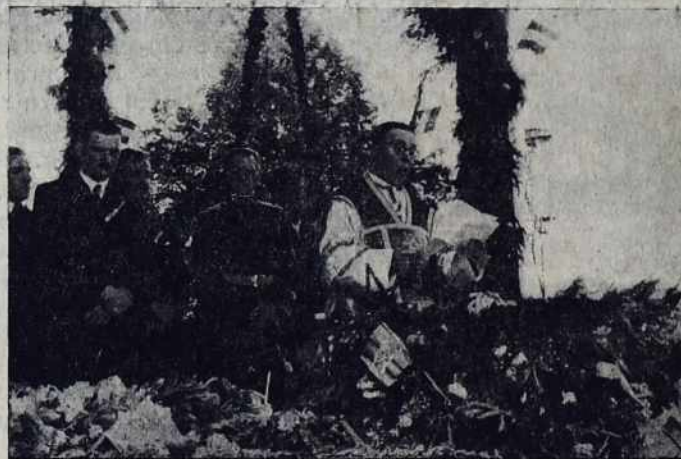
Kolesarji na plan! Prekmurski teden Vas kliče. Pridite v Soboti, kjer Vas čakajo lepi dobitki!

Dr. Anton Korošec, častni občan slovenskih občin.

Dnestjeden, junija 11. se je izročila v Ljubljani z lepov i pristrčnov slovesnostjov dr. Anton Korošci, voditeli slov. naroda, skupna diploma 322 slovenskih občin s podpisi županov i občinskimi pečati. To diplomu je „Županska zveza“ dala napraviti. Mladenke so izročile dr. Korošci, ki ga je zbrana velikanska dvorana Uniona burno pozdravila, šopek rdečih klinčov. Železničarska godba je igrala, mešani zbor okoli 80 pesmarov je krasno spevao. Zatem je Nande Novak, predsednik zveze županov v lepom govori orisao delo dr. Korošca za slovenski narod i njemi izročo jako lepo diplomu. Dr. Korošec se je v krasnom govori zahvalo za izročeno diplomu, šteroga niže objavimo. Našiva oba sreza sta bila po neštarih županaj zastopaniva na proslavi.

Rdeči klincev Slov. Krajini.

Na konci govora dr. Korošca je vsa dvorana navdušeno spevala narodno pesem: Hej Slovenci!... Zatem je dr. Korošec z šopkom klinčov šo vdiljen po dvorani. Med potjov je opazo v dvorani urednika Novin, stopo k njemi, virgno en klincev iz šopka i ga podaro uredniki. Z läbeznostjov podeljeni dar je z läbeznostjov sprejeti. Rdeči klinček, znak läbezni slovenskoga naroda, poklonjen Slovenskoj Krajini v osebi njenoga voditela, je priznanje, da se je Slovenska Krajina borila, da občuva slovenstvo i z ednim z vüpanjom puno navdušenje od strani voditela slovenskoga naroda: Naprej Slov. Krajina na poti läbezni do slovenskoga naroda i države Jugoslavije. — Za dar najtoplejša hvala.

Veličastna zahvalna proslava za priklüčitev Slovenske Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Dr. Čukala Franc, stolni dekan čte krasni pozdrav prezv. knezoškofa i ap. admin. Slovenske Krajine.

V žaru junija.

Krasna junijska sobota, Parizani kakor veletok proti kolodvorom. Tudi jaz. Radi prevlekega navala vlak odhaja skoraj eno uro pozneje: nekaj nenavadnega. Na kolodvoru v Issoudun me vendar že čaka naš gostilničar Medžimurec. Njegova gostilna je izven mesta. Poleg je pokopališče, kjer je tudi več naših pokopanih. Jih obiščeva, moliva i fotografirava. Potem pa počitek na zeleni trati in na pokošeni: koliko časa že nisem užival tega podeželskega veselja?

Spomini plavajo v preteklost, vedno dalje tonejo. Zagrne jih mrak letnega večera. Potem pa svetla noč.

Sveže jutro jih vedno več privablja. Tako, da nas je končno prek 50 zbranih v cerkvi dispensaire, kjer smo sami zase.

Petje med mašo kaže odločno premoč črensovske fare.

Skupni obed je pri že imenovanem našem gostilničarju. Ena Črensovčarka pride ob 1 h in prosa za spoved: je še na tešče in prej ni mogla priti, ker ni imela zveze prek Chateauroux,

kjer je bil tisto nedeljo glavni dan pokrajinskega euharističnega kongresa. Več naših izseljencev radi tega sploh ni moglo priti na sestanek. Dneva sestanka pa nisem mogel spremeniti.

Po večernicah nas predstojnik kapele prosi, naj še pojemo; ravnotako redovnice. Ne morejo se naposlušati naših pesmi.

Zato pred kapelo zapojemo še par narodnih, Hrvatje še posebej par svojih. S pesmijo smo se tudi ločili.

Krenil sem proti Verneuil, „gledat, kaj delajo sestrice“ naše. Tudi tu sem imel pošteno zamudo, to se pravi vlak jo je imel radi prej omenjenega kongresa v Chateauroux; poldrugo uro!

Seveda so v zavodu ob pol desetih zvečer že spali, razen ekonomu, ki sem ga slučajno ujel na dvorišču.

Drugo jutro z gospodom direktorjem znova študirava fotografiranje in vprašanje lastnega automobila. Popoldne mi častite sestre razkažejo zavodovo posestvo: kmetije, polja in gozdovi, potoki in ribniki.

Prehitro poteka čas. Pride že drugo jutro in poldne in odhod. Camplin.

Kaj bomo videli na „Prekmurskem tednu“?

Organizacija Prekmurskega tedna je prešla preko prvotno zamišljenega okvirja in bo privedev mnogo večja, kakor se je to pričakovalo. Prijavilo se je namreč toliko razstavljalcev, da so morali paviljone povečati in še nekatere prijave odkloniti. Tako bo Prekmurski teden nekak velesjem, na nekaterem bodo zastopane skoro vse panoge narodnega gospodarstva, ki pridejo v poštev za Prekmurje.

Za naše ljudstvo bo posebno pomembna *gospodarska razstava*, ki bo obsegala kmetijsko, lovsko in gozdarsko razstavo, ter razstavo industrijskih in obrtnih izdelkov. Kmetijska razstava bo obsegala razvoj in delo semenogojne postaje v Beltincih in kmetijske šole v Rakičanu, priprave za izbiranje kulturnih rastlin, semena itd. Živinorejski in veterinarski del bo pokazal razne domače pripomočke, prvo pomoč v nezgodi, domačo lekarnico z zdravili, obrambna in razkuževalna sredstva. Gozdarska razstava bo nudila vpogled v gozdne načrte, vrsto in uporabo lesa, gozdarsko orodje.

O razstavi vin in vinski poskušnji smo že pisali, prav tako o gradnji sušilnic za sadje in pripravah za ukuhavanje sadja, ki naj naše kmetovalce vzpodbujajo k boljšemu izkoriščevanju sadja, kakor pa je kuhanje žganja. Na čebelarški razstavi bodo razstavili domači in tuji čebelarji. Kmetijska družba bo razstavila lastne knjige in brošure, travna semena in manjše stroje ter orodje. Vse to bo gotovo zanimalo naše gospodarje iz podeželja, ki bodo tu dobili dobrodošel pouk za izboljšanje svojega gospodarstva.

Prireditve.

Za časa Prekmurskega tedna bodo številne prireditve, ki bodo privabile v Prekmurje mnogo ljudi iz cele Slovenije. V nedeljo, 18. t. m. bo zborovanje trgovcev iz cele naše banovine, ki bodo prišli na otvoritev trgovskega doma. Ta dom je zdaj že dograjen in se je v njega vselila pisarna soboškega združenja trgovcev. V jeseni pa bo v njem odprta trgovska šola. Učenci te šole bodo imeli iste pravice kot učenci državnih trgovskih šol, to je dijaški vojaški rok (9 mesecev).

V nedeljo, 18. t. m. bo tudi izlet avtomobilistov in motociklistov iz Ljubljane in Maribora

v Mursko Soboto. Računajo, da bo prišlo najmanj 300 vozil, na katerih bodo potem obiskali celo Prekmurje. V torek in četrtek bosta v M. Soboti gledališki predstavi. Enkrat nastopi ljubljanska drama, drugič pa soboški igralci, ki bodo v režiji prof. Potokarja igrali Župančičevo „Veroniko Deseniško“.

V sredo bo cel dan izlet kolesarjev v M. Soboto za nagradno žrebanje. Vsak kolesar bo dobil listek pri vstopu v raz-

stavni prostor in bo pri žrebanju dobil kolo, ali pa manjše nagrade.

Mladina na razstavi.

Iz Prekmurja in ostalih okrajev bodo organizirani izleti osnovnošolske mladine. Prav je, da zlasti mladina vidi to veliko gospodarsko prireditve. Dozdaj je pripravljenih že nad 2500 učencev vseh šol. Njihovi obiski bodo razdeljeni tako, da bo prišlo vsak dan nekaj šol, ne pa vse naenkrat.

Pozdrav iz Nemčije.

Gutsverwaltung, Deutsches Reich.

Konkolič Jožef, Lainšček Mihael, Varga Ana, Lainšček Marija in Lainšček Terezija iz M. Dolencec; Svetec Karl, Varga Franc, Talar Vince, Kürnjek Marija, Lainšček Marija, Šnep Marija iz Budinec; Sočič Stefan, Lainšček Jožef, Ivanič Helena, Ivanič Sidonija, Magyarič Julija, Sočič Helena, Dončec Marija iz Vel. Dolencec; Nemeš Karol, Črnko Stefan iz Šalovec; Marič Stefan, Vegič Ivan iz Odranec; Novak Ivan, z Čakovca, Svetec Helena iz Markovec; Velecasti g. urednik! Tem potom Vam pošilamo iskrene pozdrave iz bivše

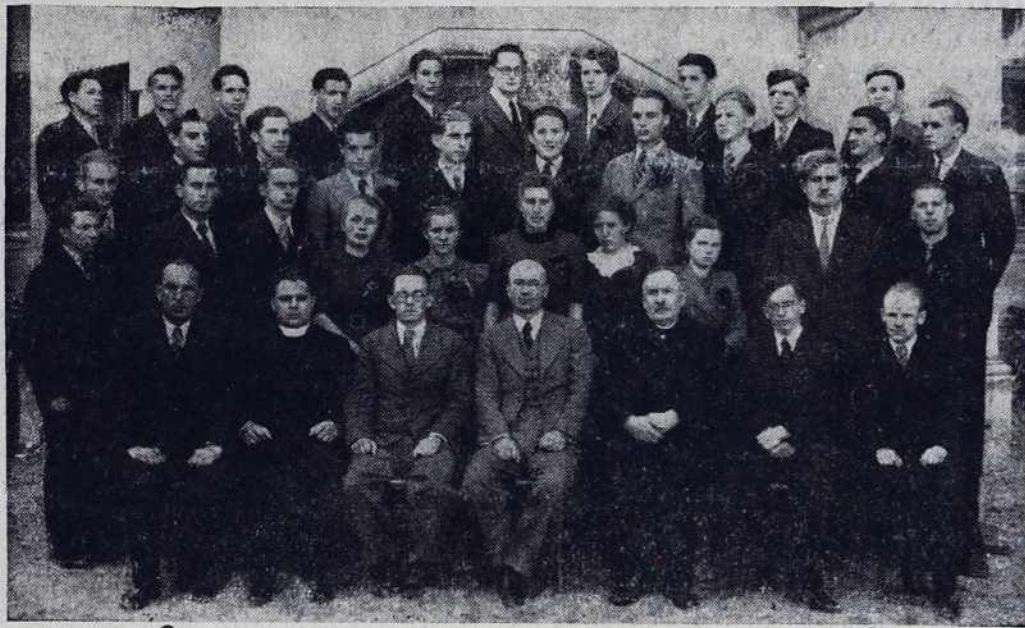
Austrije. Pozdravljamo tudi vse naše drage, v našoj preljubljeni domovini, ki smo jo 15. maja ostavili. Pozdravljamo naše stariše, može, žene, deco, brate, sestre i vse naše prijatelje, ki so rastreni po širnem sveti. Posebno pozdravljamo g. dolenskoga plebanaša i celo dolensko faro. Mi vsi tu smo katoličani, verske dužnosti spunjavamo, ar cerkev mam na 50 stopajov. Mesto mam lepo i prijazno, prece bolše se nam godi kak v staroj Nemčiji: življenje mam izvrstno, hrano dobimo od gospodarja. Vodjo partifirera mam marlivoga, v osebi Svetec Karola iz Būdinec, ki so svoj čas tudi bili župan. A zdaj za enkrat končam moj dopis, za drugič več, dokeč se ne povrnemo kak lastvice v svojo domovino, v molitvaj se nas spominajte.

Matura na gimnaziji kneza Koclja.

Letos bo na gimnaziji kneza Koclja spet po 10 letih matura. Prva je bila v juniju 1929., naslednje leto druga, potem pa nič več do letos, ko je prvi samoupravni višji razred dospel do mature. V jubilejni številki „Novin“ smo priobčili zgodovino naše prekmurske gimnazije, ki bo letos končala 20. leto svojega uspešnega delovanja za izo-

brazbo naroda. Ob tej priliki se spominjamo naporov in truda naših narodnih voditeljev v Prekmurju, ki so se toliko trudili, da so nam končno priborili tudi višjo gimnazijo v Murski Soboti. Za 20 letnico je gimnazija dobila ime po starodavnem slovenskem knezu Koclju — Kocljeva gimnazija.

Naša slika nam kaže letoš-

Matija Balažic:

Na križopotji življenja.

Starejši vérti so hodili med njivami, med dozorjenim žitom. Zmetno pšenično vlatovje se je pripogibalo po njivaj i valovalo v šiimi vetra kak tekoče zlato. Vérti so se veselili tomi, a zednim jim je prsi stiskala skrb, da se ne naberéjo gde žerjavi oblaki v teh sparnih dnevaj, odked bi se na velko grozo sipala pogubonosna toča. Što zna, kelko vročih prošenj je poslalo njuvo srce proti nebesam! Vročina i spar pa takši, da si čüo med njivami, kak je črčala zrela pšenica. Segreti zrak je migetao pa trepetao nad ravnícov.

Možaki so zmikavali v prgišče vlatovje, ga potežkali v roki pa presojali, kakša letina bo letos i kak bo kaj silje plačüvalo. Mleli so v dlaneh, prevčaknoli z zobmi, či je že znabiti zadosta zrelo za žetev. Če je bio v dvojnosti, je zmekno dve, tri betve pa neseo domò, da vküper z domačimi presodijo, če je že zadosta zreto.

Rani pastéri so že gnali krave na pašo. V predpasniki so meli v novine zasükano malo

sala ali záseka, falat krüha i šče mogoče kákši faláček podčervine.

Janček se je napoto prek po mejaj pa ogradaj k Senčekovim. Ne šče napravo deset stopajov, gda so njemi vdarili na vüho pretrgani glasi:

„Salabolski žvalavci mali, te šli dol! Čakajte, vi šmrklavci, vam že pokažem, da te pomlili, gda ste kradnoli moje črešnje.“

Janček je prepoznao staroga Senčeka glas, šteri se je kregao na male frkoline, ki so njemi kradnoli trdike, lepe rdeče črešnje. Gda so opazili Senčeka, so spokapali z viška nakla, črešnja je najmre bila tak debela, da je ne bi mogla dva ošepiti, se naglo póbrali i žgali, kak se je dalo za hlevé. Senček je planťao za njimi, nogo njemi je drevo zmüzgalo pred desetimi leti v logi, pa bréčao za njimi: „Čakajte, vi žbašje mali, ve povem vašim, kákši ste,“ jih je šalo. „Ej, da se mi ne bi vnóžalo, bi vas že jaz naklesto pa namegüťao, da me nikdar ne bi pozabili. Niti dozoreti se nemrejo črešnje poleg vas.“ Šteo se je

ravno zagnati za njimi, da bi je plódo, gda je zagledno Jančeka.

„O, ti si? Viš, pa te skoro ne bi opázo.“

„No, kakše nevole vas pa terejo, da ste tak glasni?“ se je smejaó Janček i ségno v roko staromi Senčeki.

„Samo ne pitaj. Črešnje sam ópleo s smičastimi drotom, pa misliš, da ti jo tej huncvutje nehájó pri miri? Kak da ne bi meli kože na sebi. Jaz bi si do zádne čonte spotro vse, če bi tak tresno pa blihno nákla. Tej ti pa skočijo kak jelen i že jih ne vidiš. Vidiš takši žitek je pri nas,“ je skimavaó Senček s serov glavóv. „Stopiva malo v hižo, sam sam doma, drügi so se spoťepli po vesi. Znaš, v nedelo se žmetno što stavi doma. Samo idi notri,“ njemi je pravo med potjov, „ve si ne zdaj obrvim pri nas. Jaz idem v pivnico, nekšo kislico šče mam, za žejo je dobra.“

Janček je stopo v hižo. Za njim je prineso stari Senček pint vina. Rad je meo toga možaka. Lice njemi je bilo že vse razorano od vnojih güb, vse obrašćeno z belim kosminjom, glavo so pokrivali sérkasti vlasóvje, čelo nagrbano, oči motne pa vtunjene, na rokaj so se poznale

Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev iz Slov. Krajine.

Gomboc Štefani, Turnišče 88 javlamo, da je izseljeniški komisarijat v Düsseldorfu sprejeó našo prošnjo, da bi hči Bara smela več kak 10 Mk. mesečno pošilati lani domo. Odgovorio nam je zdaj pod br. 472/38 12. maja, da pri nemškoj oblasti ne mogo dosegoti, da bi smela več pošilati, kak drügi sezonski delavci.

Hozjan Štefani i tovarišom, ki so bili v Jarkuvitzl, se naznaja, da se je na našo prošnjo komisarijat v Düsseldorfu lani zavzeo za nje, da bi smeli več penez pošilati domo, pa nemška oblast ga ne poslühnola. To nam javla 12. maja pod br. 480/38.

Išče se gor: v Skóplji Kustec Augusta žena r. Gajži Marija z D. Bistrice i Baligač Barica z Beltinec.

Ponesrečen je v Franciji Črnko Štefan z Čepinec, delati ne more, prosi se podpora za njega.

Domači domo prosijo Škafar Ano, mater dvoje male dece iz G. Bistrice.

Od nešternih dekeo v Nemčiji smo dobili preslabe glase. Natenkoma bomo vse pozvedili i nepobolšlive dali odstraniti.

Penez ne more pošilati Žerdin Štefan v Nemčiji, doma z Trnja.

Vmrta je v Nemčiji Rantaša Marija z Mostja. Prosi se obleka i zaslužek nazaj.

Zglasila se je partija Hajdinjak Franca v Kölpini, Nemčiji i prosi navodila za pošilanje penez.

Francoska gospa hvali našo slüžkinjo, ki verno oskrblava njeno deco.

Najdena je zgüblena Vereš Matilda z Gančan. Naslov javleni materi.

Hanc Štefan, Črensovci. Prosimo natenčen naslov vašega sina, Franca, ki se ne javla z Nemčije.

Na greh je prisljaval našo izseljenko neki uradnik v Franciji, gda se je domo vračala. Nesramneža je odbila z odločnim nastopom.

Vse te gornje zadeve rešava Rafaelova družba z lübezni do naših izseljencev. Kda dobi kakšo rešitev, jo objavi v glasili družbe v Novinaj.

40 poslancov proti sporazumi.

Pod vodstvom dr. Stojadinovića se je podpisalo 40 poslancov, ki so proti tomi, da bi Hrvati dobili tiste pravice, kak je prosijo. Ar je dr. Stojadinovič ešče izda predsednik JRZ stranke, se bo v jesen volilo novo predsedstvo i se pravila spremenijo, da nišče nede moto lepoga i mirnoga notrašnje političnoga razvoja za hrvatsko-slovenski sporazum.

Angleški krao Jürj v Ameriki.

Angleški krao Jürj je obiskao Sev. Ameriko i njenoga predsednika Roosevelta. Sprejem v New Yorki je bio nad vse veličasten. Tü ga je pozdravilo milijon dece. V Washingtoni v parlamentu, v zvanoj „Balój hiši“ so pogostili angleški kraljevski par. Tü so njima priredili Amerikanci gošćenje i pokazali bogastvo Amerike. Jeli so iz zlatih posod. Roosevelt je gučao od prijateljstva med Anglijov i Amerikov. Isto je naglašao krao

da bi se ta lepi vzgled ohranil tudi za nadaljna leta. V ponedeljek bodo maturanti že pričeli polagati maturo, pri kateri naj jih spremljajo prisrčne želje vse naše javnosti, da bodo maturo dobro položili in delali v življenju čast gimnaziji kneza Koclja.

*

žile pa denok je bio njegov hod vednaki, kak sveča. Starost, štera se protivi življenju pa smrti, je začüdila Jančeka. V čobaj njemi je vsikdar visila starinska pipa, štero je večkrat náklao z jaušovim pa tüdi z orehovim listjom, če ne mogoé priti do duhana. „Samo, da se mi pod nosom kaj kadi“, je znao praviti. Zafrkóćena pipa je mela žnjoro s pisanov maticov.

„No, samo da si páli prišeo, da nam je v cerkvi malo lepše. Čeravno sam že stari i že nogé žmetno vlačim sa sebov, nemrem si kaj, da ne bi stopo po nedelaj pa svetkaj v cerkev i čeravno nemam vseh zob, mi gut sam od sebe rad zaspevle, gda ti zaigraš. Ka pa ne piješ?“ ga je silo i njemi nalevao kupico.

„Na vaše zdravje Senček,“ je zdigno Janček kupico, Senček pa trkno najprle malo po stoli s svojov kupicov, se pobožno poklono, nato sta nagnila kupici. Senček si je globoko oddehno i oblezno šćetinaste mustače.

„Kak kaj živéte? Viditi vam je, da se dobro držite pri zdravju.“

„Tak za silo, celó, gda je človek že v visikih letaj. Nega ti časa zdaj misliti na kakše trganje v ledevjaj, nemre človek zgrabiti telko časa, da bi za

časek legeo. Vidiš, tak je na stara leta: pri vsakšem deli morem biti poleg, gda vidim, da delo zové na vseh krajaj močne roké. Mladina se pa samo steple. Pet vóra je že, a našega nega od niked. Samo pajdašo bi se pa Bogi čas kradno.“ Stari Senček je rad gučao pri pijači, kak da bi orehe presipavaó i se rad čemerio nad nebogavnov mladinov.

„Mlada krv, znate, kipi kak mošt. Gda se navré pa šćisti, se potiši. Kelko poznam vašega, je zdaj samo malo zaleteni, ovak pa dober dečko. Mladostne norosti pridejo pa tüdi preminéjo. Preveč trdo ga ne smete držati.“

„Eh, ne zaman, da se včiš“, ga je pogledno stari Senček. Rad se je pametno pogučavaó ž njim.

„Zdaj si malo odpočinéš od včenjaj,“ je Senček napelao guč na drügi kraj. Sam znam, kak je to žmetno. Kakše nevole sam jaz meo i s kakšov žmécov sam si zabio v glavo nekaj pitanj, štere so nam dali plivanoš. Kelko let pa šče maš, da zvršiš?“

To je pomenilo, gda naj bi meo novo mešo i se s tem obistinilo njegovo čakanje.

„Trbelo de si zdaj dobro premisliti, kama naj obrném“, je pravo Janček i je pri tom nemirno presedo.

Boži zakon od hišnoga zakona.

1. Skupni pastirski list jugoslovenskih škofov o svestvu (zakramentu) svetega zakona.

Zaročenca se morata ujemati tudi po svojih duševnih sposobnostih. Dve osebi sta pogosto lahko vsaka za sebe dobri, po svoji naravi pa nikakor ne spadata skupaj. Zato naj starši dobro opazujejo značaj mladih ljudi in dobro premislijo, bosta li lahko drug z drugim zadovoljna.

Pri izbiranju zakonskega druga se ne sme gledati na bogastvo. Nikakor ni dobro, če je prvi zares bogat, a drugi revež, kajti dogaja se pogosto, da bogati prezira radi tega revnega in mu očita, da ni ničesar prinesel v zakon. Tako očitane dokazuje, da je eden od zakoncev vse drugo kakor plemenit, a drugi postaja žalosten in zagrenjen.

Tudi ni dobro, če je med zaročencema prevelika razlika v starosti ali izobrazbi. Pri takih velikih razlikah ostaneta zakonca nekako tuja, a zakon v takih okoliščinah ne more biti „popolno notranje zedinjenje“ obeh drugov.

Zaroka.

Da ne bi mladi ljudje prehitro stopali v zakon, je v mnogih deželah običaj, da se nekoliko mesecev pred poroko sklene zaroka.

Zaroka je pogodba, s katero si dva obljubita, da bosta po preteku določenega časa stopila skupno pred oltar.

Zaroko smejo skleniti samo tisti, ki smejo skleniti tudi veljaven zakon.

Da je zaroka veljavna, mora biti obljuba resna, resnična in prostovoljna: starši ne smejo siliti svojih otrok, da se zaročijo s to ali ono osebo, kajti take prisiljene stvari se navadno nesrečno končajo.

Da bi starši kakor zaročenci stvar lahko bolje premislili, zahteva cerkveno pravo, da se besedilo zaroke napiše na listino, ki jo morajo podpisati zaročenci in župnik ali vsaj dve priči.

Vse druge obljube glede zakona, ki niso pismeno potrjene, ne vežejo pred Cerkvijo niti po vesti: zato naj zlasti dekleta dobro pazijo, da ne bodo verjele, če jim kdo obljublja zakon: Kar ni napisano, ne veže.

Seveda tudi pismena zaroka ne veže tako brezpogojno, da bi se dva, ki sta jo podpisala, morala vzeti: saj se zaroka sklene ravno zato, da se nudi zaročencema kakor njunim staršem možnost, da dobro premislijo, če sta ustvarjena drug za drugega.

Ako eden od zaročencev brez vzroka odstopi, je to vsekakor nedostojno ter je znak nestanovitnega značaja; vendar pa drugi ne more sodnijsko zahtevati, da se sklene zakon, ki je bil z zaroko obljubljen.

Edino, kar more zahtevati, je povračilo morebitnih stroškov, ki jih je kdo imel, ko si je, misleč na obljubljeni zakon, nabavil pohištvo, najel stanovanje in slinčno.

Pisma vojakov iz Slovenske Krajine, štera so v svetovnoj bojni pošilali uredništvu Novin.

Ta večjezerna pisma so dokaz tiste povezanosti, štera je obstojala med Novinami i našim narodom i štera je rodila našo slobodščino.

Cigan Jožef, Kaniža. 21. II. 1915. Hvalen boji Jezus Kristus i prečišta Divica Marija, se oglašim i jih lepo pozdravim. Želem njim vse dobro od Gospodnoga Boga i Divice Marije, pa gospodi plebanoši Čačići Jožefi tudi. Pišem njim, ka je nej hido na mujštri, šaržije dobre mamo, dvakrát smo hodili na sistat figure strelat, dvakrát doma s kapslini. Tri nedele smo že ne v rukivali. Cigan Jožef, šteri ma Horvat Trezo za ženo, je drugoga meseca 15 dneva z Prša Števanom vzeti. Cigan k 19 bataljoni Feldjager, verk 2. Komarom, Prša pa 11. Feldjager

bataljoni. Odišli so s Kaniže 15. toga v noči okoli 11 ali 12 vore v Komarom. I 19. bataljon je ostao v Komarombi, 11. bataljon je pa na peponico odišeo v Győr. Vuk Ivan žizkovski, šteri je odišeo s Kaniže v Beč k sedemdesetšestomi regementi, je pa pisao, ka so vse kredi, samo zaj čakajo brzojav. Kda pride, te do samo mogli iti i šli do v Rususko. V Kaniži pa, gde je Žerdinov Tinč, ta marškumpanija pa tudi ma povedano, ka more koli 25 toga februare kredi biti, ka de okoli 2 ga marcijuša ali gda dobijo brzojav, ka do te samo mogli iti. Njüvoga Tonija

sam nej vido izda i Lütara g. Prosim, naj mi pišejo nazaj, či je Tuni kaj pisao, pa kak njim kaj ide. Naj mi pišejo, kak je kaj doma, pa koga majo zdaj za sakača. — Tak nadele nijj tudi jako lepo da pozdraviti Kocet naš žizkovski. Müva sva večkrat vküp, pa on mi je pravo, ka sta z Tunijom pa z Lütarom skoro vsaki den vküp, samo tej regruti so v Lažneki nej deleč od Kaniže, samo po minas notri v kasarne hodijo. — Na štrtom kraji jih eše ednok lepo pozdravim moj dragi redovni oča. Morebiti se več nomo mogli viditi. Lepo njim zahvalim za vse dobrote, štere so mi skazali, dišne i telovne. Pa prosim, naj pišejo, či hodijo k njim po večerej deca i brat Matjaš, pa prosim naj njemi naročijo, naj starše lepo poštuje pa nikaj ne ravna, naj na prvo reč vsikdar boga. Tak z Bogom naj ostanejo moj dragi ljubeni redovni oča. Pa prosim jih lepo, naj molijo Jezusa pod svetim podigavanjom, naj se mi smili i dà, či bom mogeo v boji mreti, sveti straj i popolno požalüvanje. Z Bogom naj ostanejo. (To lepo pismo je pisao jako dober dečko, ki je spadno na rusoskom bojišči v Galiciji, doma iz Žizkov. Njegov brat Matjaš, od šteroga piše, je prišeo domo z boja i doma živo svetniško življenje i tudi vmro. Vso vrednost je zročo za sirote, na Dom sv. Franciška. Pismo shranili med spomine).

Edšiat Štefan i Janoš. Wien, dne 23. VIII. 1917. Prečastiti gospod! Srčna hvala, Novine vsako soboto lepou v roke dobim. Novoga posebno nikaj nej. Vütro večer se pelam domo na slobodščino do sept. 10., tou je po

maloj meši tisto nedelo večer se nazaj pelam. Vu zdravji sam nej ravnoč obilen, tak ka svoje dužnosti opravlam ta pomali. Zdrav zrak mi doj hodi, da si pa nemrem kaj! Moremo trpeti, kak je boža vola. Tak znajo, kakše življenje jeste po takši velki mestaj, posebno vu toj svetovnoj vojski se je pa eše bole pohüjšalo! — Tü neštérni vojaki jako preklinjajo i nečisto gučijo, zato ne čüdno, če se nemre vtüšati srditost Oče nebeskoga. Tüdi v politiki so preveč vučeni! Velko veselje so meli, kda so zvedili, ka zdaj mir naredijo, zdaj, kda so sv. Oča posredüvali za mir. Tou njim je pa bio meč v srce, ka se prej majo popevje coj mejšati. Nesmim si premišlavati, niti nej poslušati, či mi prilika slüži, se ognoti takši nesrečni blodni gučov. Zaistino moremo spoznati, ka naredijo brezverski spisi i časniki! Nazadnje njim naznanim, ka smo obhajali rojstni den novoga vladara, kak mij katoličanci, tak druge vore vu svoji molitvarnicaj. Eti blüzi nas, kak sam jas, tü majo židovje najveško svojo molitvarnico, vu šteroj so tudi meli vojaško božo slüžbo. I kda se razidejo, okoli 10 vore, se cerkev zaprla. Za ¼ vüre ljudje okoli krčijo, cerkev je znotraj se v ednom ognji bila. Škode cenijo pou milijona kron! Novine so krvile, či bi šteri vojak cigareto vüžgano tavrgo, ali pa električni posvet. — Nazadnje ji iskreno pozdravava i se v njüve molitve pripočava. — (Janoš, upravnik naših listov, je mrtev, pismo poslano Štefani, širiteli v Gederovce).

Veličastna zahvalna proslava za priklüčitev Slov. Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Narodne noše v sprevidi.

„Ka ne kaniš postati dühovnik?“ ga je nevervano gledao stari Senček. „Jaz pa sam mislo, da ti druge misli ne rojijo po glavi. Veri mi, Janček, da je dühovniški stan za nas največ vreden i je najpoštenjši med vsemi drugimi, šteri nas samo gülijo,“ ga je pregovarjao Senček.

„Ne vam je vsakši za to. Dühovnik biti dnesdén je jako žmetno, gda se vsakši rad obrégne na njega, vsakši misli, da more vrči kamen v njega i ga more zamazati. Ne je zadosta, da je vnogi človek sam zagazo v blato, liki šče poškopiti z blatom tudi tisti stan, šteri ga ravno rešavle iz močvare,“ se je brano Janček.

„Pa denok dati koga v šole, da bi postao dühovnik, je dosta več vredno, kak zidati cerkve. Ka bi mi delali, če ne bi meli dühovnika? Zadnje pa najmočnejšo oporo v tom trdom življenji bi zgübili, živeli bi kak nema marha, štera ne ve, ka dela,“ je z osvedočenjom pravo Senček.

„Šče mam čas od toga premišlavati,“ je pravo Janček.

„Samo, da nam ne bi zbegno,“ se je nasmehno Senček. Popraskao se je za vühom i si mislo, da tü nikaj ne v rédi. „Samo edno edino želo sam

šče meo na tom sveti, štero sam proso Boga, da bi mi spuno, naj bi te vido pri oltari podignoti samo Bože Telo. Te mi naj lübi Bog zatisne moje oči, te se bom rad ločo od toga sveta. Kaj dobroga tak več nemam kaj čakati na tom sveti,“ je pravo z mehkim glasom.

Janček nikaj ne odgovoro na to. Zamišleno je glédao pred sébe. Bobnao je s prstami po stoli, po šterom so se šetale mühe. Istina, tudi sam bo mogeo začniti premišlavati od toga.

Te razgovor je zmešao domači, petnajstletni dečko, šteri je vdaro od noked v hižo. Na stežaj je odpro dveri, da se je roj müh sipao za njim.

„Mrha tepeška, kod pa hodiš?“ ga je trdo prijeo stari Senček. „Krave müčejo v štali i drugi že napasjo, gda se ti komaj geneš z doma.“

Z Jančekom sta si ségnola tiho v roké.

„Zato pa mám bliže, pa vékšo pašo. Malo mi slanine vrežite!“ je pravo i si slačo kaput.

„Dam jaz tebi slanino! Maš krüh pa zaseko. Bole pazi na krave, da ne zapasješ senožeti. V rokaj jih pasi, da ne spoterejo kukarce i ne zdraplejo žita.“

„To že sam znam“, je malomarno pravo, že vajeni takših vsakdenšnjih navukov. Pri tom si je odrezao velki založ krüha, da ga je komaj spravo v žep i odišeo proti štali.

„Vsikdar njemi morem kaj dopovedavati, kak naj dela. Misliš, da se ga kaj primle? Poslušša me že, dela pa po svoje,“ se njemi je tožo Senček.

„Radi bodite, da nazlük tomi vse dobro napravi,“ ga je brano Janček.

Spilá sta šče edno kupico na pot i Janček se je poslovo.

Stopila sta na škegen. Senčekov pogled je páli obviso na ogradi, gde je rásla dobra i velka tráva.

Heš, pare küreče, vso trávo mi vržejo nakla, da se šče kositi ne bo dalo.“ Pobrao je grüdo i jo vrgeo med nje, da so se z velkim krikom razletele na vse kraje.

Janček se je obrno proti koniki.

„Pogledni nas šče kaj. Pa, kak sam ti pravo, napravi tak, da bo najbolje za tebe pa za nas. Vidiš, vsi te hvalimo,“ je pravo Senček za Jančekom.

„Bom vido“, se je nasmehno Janček.

Na križopotji so se bogečüvala deca. Negdi v parmi je kokodakala mala jarica, štera je znesla jajce, pa zdaj to veselo razglašá vsem, šteri jo ščejo poslušati.

Zavino je k strini. Nisiko hižo je na prednjem kraji zakrivao razpletene klitan.

„Bog daj, strina! Ste zdravi?“ se je oglašó Janček.

„Tak pomali se šče držim.“

Stopila sta v hižo. Odprla je dveri. V kmično hižo je zasijalo pa žarelo pravo poletno sunce, zobston je ta hižička zvala sunce, da bi pregnala žmeten dišec po nekšem starinskome: sunce je malogda prédrlo té mrak.

„Ne zameri, da mam vse tak razmetano,“ si je zgučavala strina i pobirala s postelev moški kaput, pruslek pa svoj robec. „Vsakši ti vrže vse samo na posteo, kak da ne bi vido grablic za dverami.“

Zna, da Janček rad pijé sládko mleko. Prinesla njemi je tudi vrtanke coj.

„Ve je že malo trdi boži dar, pa v mleki se že odvrné“, je pravila, gda ga je postavila pred njega.

„Nesnajžne mühe,“ se je čemerila nad mühami. „Kak roja

GLASI IZ SLOV. KRAJINE.

SREČA TE ČAKA! V nedelo, 9. julija 1939 bo SK Mura v M. Soboti priredila veliko tombolo, od štere že dnes güci cela Slovenska Krajina i sosedna Štajerska. Agilno društvo je priškrbelo jako lepe dobitke, ki bodo v okras ništérnoj hiši. Sküpno bo 1500 dobitkov v vrednosti nad Din 30.000: 15 novih i krasnih biciklov, 40 moških i ženskih vür pa 1500 drugih lepih i dragocenih dobitkov bo na toj velikoj tomboli. Cena kartam je samo Din 3.— Opominamo, naj je vsaki že zdaj küpi, ar se zna zgoditi, da bodo zadnji den zmenkale. Namen te velke tombole je, da bi kak največ lüdi dobilo lepe dobitke!

Mala Polana. Gospod dekan, Jerič Ivan, so obiskali našo šolo i deco spitavali z vernavuka. Po spitavanji so izjavili, da v njihovoj dekaniji v toj šoli zna deca najbolje verski navuk.

Gasilska tombola v Črensovcih na Telovo se je posrečila. Čistoga je ostalo četi okoli trijezero dinarov. Namen čete je, da si nabavi motorno brizgalno. Mali dobitkov je bilo okoli tristo. Biciklina sta šla v Trnje i Polano, melo so dobili Žizki, obleko je dobila G. Bistrica, plüg D. Bistrica, karte Hotiza, gobčénice je pa dobila Lendava.

Odranci. Na proščenji presvetoga Trojstva smo opazili, da neštérni naši dečki, ki so stali v bližini kapele, med božov slüžbov neso vzeli doli z glave kranščaka. Naj bi drugoč pri takšoj priliki ves poskrbela, ka bi nekak hodo okoli i red delao med narodom.

Črensovci. Z kočij g. plebanoša so neki neznaní tolvajje odparali leder, šteri drži gor blato, da se potniki ne poškopijo. Isto so napravili tudi že pokojnomi g. plebanoši. Kak se vidi, z edneiste lüknje piše te tovaški veter. Nazadnje mo mogli otvoriti „obrt za rezanje ledra z lüčkih kočij“ v Črensovcih, tak je že v navado prišla ta kraja pri nas.

Pregled šol je vršo v lendavskom srezi na novo imenüvani šolski preglednik, g. Tratnjek Davori zadnje tjedne. Pregled se zvrši te dni. — Gospod dekan Jerič v istom časi vrši cerkveni pregled po svojoj dekaniji i spitava deco z katekizmuša,

jih je. Ne vem, odked se jih je telko nateplo.”

„To nikaj ne. Müh je vsigdi dosta. Tüdi tam, gde jih nikak ne bi trbelo,“ se je nekam zamislo Janček. „Ovak pa je lepo pri vas.“

Strina je vzela z grablic brisačo i nagnala mühe proti prednjemi odpretomi okni. Resan se jih je vnogo zagnalo proti okni ali ravno telko, mogoče so bilé ravno té, je vujdavalo nazaj skoz dveri. Gda je vidila, da nikaj ne opravi, si je vsela proti Jančeki.

Janček je jó mleko, kama si je nadrobo vrtanike, ne telko zavolo glada, kak zavolo čésti hiže, v štero je prišeo. Mogoje je nekaj vzeti, da s tem pokaže, da vsakši, ki pride v kmétski dom, more od vertinje ali vértá nekaj vzeti.

„Zdaj maš páli edno leto menje. Samo toga se mi daj Bog včakati, da bi živa pa zdrava sprijala tvoj novomešnišk. blagoslov,“ je pravila z nekšov pobožnostjov.

Janček se je narahi nasmehno.

„Daj Bog hasek vašim rečam,“ je pravo. Nato se zdigno pa šó.

„Tak z Bogom pa Bog plati.“

(Dale.)

Pozor! REDKA PRILIKA! Pozor!**Znižujem cene
KOLESE!**

Od danes naprej so cene vseh vrst koles globoko znižane. Za časa „Prekmurskega tedna“ posebne ugodnosti. Izrabite redko priliko in si oglejte zalogo v trgovini.

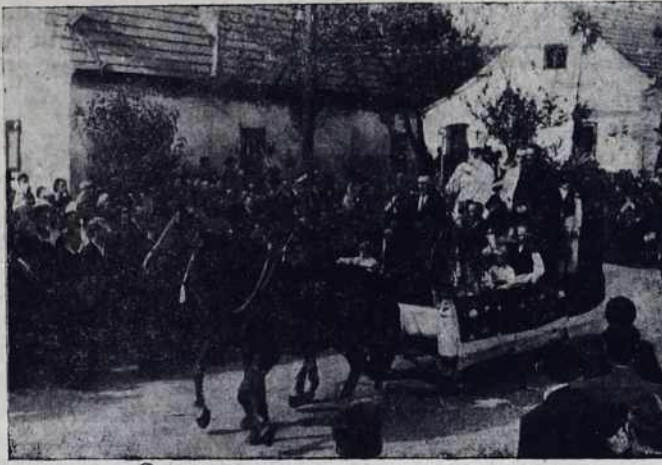
ERNEST ŠTIVAN**M. SOBOTA - NA GLAVNEM TRGU.**

Velika izbira motornih koles, koles, pisalnih in šivalnih strojev, radijev, gramofonov, fotografskih aparatov, otroških vozičkov itd. **AUTOMOBILISTI!** Bencin in olje tt. Standard Vaccum, gume ter ves auto pribor.

Turnišče. Občni zbor krajevne JRZ. smo meli. Za predsednika je zvoljeni Horvat Štefan od Lipe.

Grad. Junija 18. je v Vidoncih, na Vukovom bregu v kapeli sv. meša. Od farne cerkvi ide procesija h kapeli.

Zadnje slovo našoj dragoj sestri. 22. maja nas je za vsikdar zapustila Bertalanič Marija od Sv. Jurija, zdaj v Franciji. Komaj je doživela 29 let, pa se je že morala ločiti od nas. Pred dvema letoma je stopila v hišni zakon i zapušča žalostnoga moža i dete, komaj 6 mesecov staro, ki nikdar ne bo poznalo svoje mamike na tom sveti. Po štiriletnem prebivanju v Franciji se je odločila, da obišče svojo drago domovino. Pet mesecov je bila pri svojoj dragoj mamiki doma, nato pa se je podala znova v tujino za zaslužkom. Jako smo bili veseli, kda je znova prišla k nam, ar smo jo jako ljubili. A prišla je njena zadnja vora i ona nas je zapustila v velkoj žalosti. Ne je mogla prestati težke operacije, po dvema mese-

Veličastna zahvalna proslava za priključitev Slovenske Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Beltinski voz s skupinov sv. Cirila i Metoda v sprevodi.

coma, kak je znova prišla v tujino, je prehenjalo biti njeno srce i v tujjo zemlo smo jo položili k zadnjemj počinki. Draga sestra, v velkoj žalosti si nas vse zapustila. Bog nas je razločo, a mi bomo molili, da na ovom sveti veselo vküper pridemo. Počivaj v miri božem. — Žaljujoča ostanje družina Bertalanič. Bertalanič Franc i Jožef, Grilly, Francija.

Tabor prosvetne zveze se bo vršo 25. junija v Soboti v parki pri gradi. Začne se z svetov mešov na prostom ob 10.

Dar dr. Slaviča. Mil. g. prelat so darovali akademskomi društvi Zavednost lepo število knjig, za šteri plemeniti dar se društvo darovniki toplo zahyhalo.

Vabilo

na občni zbor Hranilnice in posojilnice r. z. z n. z. v Beltincih, ki se bo vršil v nedeljo dne 25. junija 1939 ob 3 uri popold. v prostorih hranilnice.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1938.
4. Dopolnilne volitve.
5. Slučajnosti.

Ako ta občni zbor ne bi bil ob 3. uri sklepčen, se bo vršil ob pol ure kasneje drugi občni zbor ob vsakem številu članov in z istim vzpredom. Načelstvo.

Za Bašov prosvetni dom so darovali: izseljenci iz Issoudun 4. junija 45 Fr; Benkovič Franc iz Bogojine na isti namen 10 frankov.

Bogojina. Junija 4. so nas obiskali gospodje iz Martinišča s svojimi gojenci. Razveselili so nas vse farnike s krasnim spevanjom med sv. mešov i večernicami.

Zahvala. Podpisani čitimo dužnost, da izrečemo javno zahvalo g. primariji dr. Slavki Vrbnjaki za njegovo skrb i ljubeznivost pri teškoj operaciji i zdravljenju naše mame, kak tudi častitim sestram i vsemi osobij, ki je dvorilo v časi boleznj našoj mami, v bolnici v Soboti. Bog plačaj i Štefan, Joško i Franc Rous, Filovci.

Radi nujne potrebe nove ograje okrog rk. župnišča v M. Soboti se rok za vlaganje ponudbe skrajša in določil zadnji dan 25. junij 1939 in ne 15. julij 1939. — Vojkovič Jožef, župnik, Hartner Ferdinand, predsednik.

Sitotišnica Deteta Marijke v Turnišči oskrblava 21 sirot. Siromaško deco odgajajo č. sestre z materinskov ljubeznostjov. Najmenše dete, štero majo v oskrbi, je staro 18 mesecov. So med decov velike sirote. Podpirajte te sirote, tisti, šterim je dober Bog poklono vrednost.

Pismo iz Kamendina.

Kamendin, 26. V. 1939.

Vu imeni moji 120 sezonski delavcov, ki prebivamo vu Bački, na Kamendini, od 17. apr. t. i. prisrečno pozdravlamo nji g. urednika Novin, šefa borze dela, g. Kereca, z vsemi njivimi uradniki. Pa njim naznanjam g. uredniki, da redno dobivam Novine, štere z veseljom čemo, vsi delavci, katoličani i evangeličani, da znamo, ka se godi v našoj lepoj Slov. Krajini. Jes i vsi delavci smo zadovolni z našim gospodarom Djaka Dundgerskim, g. upravnikom Sabojom. Tudi mam do broga pusta gazdo Pali Grečnika. Pozdravlamo vse naše domanje, prosimo vas dragi naši, ne spozabite se vu molitvaj z nas, ar nemamo bliži cerkve i nemremo vsakikrat k božoj službi.

Oh ti lepa moja novo nastavljena fara Kuzma. Čujem od domi, kak lepe goreče molitve i navuke se opravljajo v toj krasnoj maloj cerkvici. Pri srci me je genilo, da mi piše moja žena, ar je pri vsaki večernicaj v tom lepom Marjinom meseci. Oh ti mala fara Kuzma, dobila si dobroga, gorečega dušnoga pastira, g. pivanoša Jerič Mihala. Idejo dol, idejo gori, vsakomi se tak slatko posmehnejo. Bog vas živi duga leta ino srečno vodite vu toj novoj nastavlenoj fari, vaše ovce, štere so vas že dugo čakala.

Oh ti lepa Slovenska Krajina, bojdj lüšna i vesela, vu šteroj smo se mi rodili, Bog zna, gde mo smrt trpeli.

Fartek Franc, paler iz Kuzme na Kamendini, Bačka.

Govor dr. Korošca, voditelja Slovencev, ob predaji albuma slovenskih občin.

Gospod predsednik Županske zveze!

Gospodje župani!

Pravkar mi je predsednik Županske zveze, gospod Novak, izročil knjigo, v kateri se nahaja skupna diploma 322 slovenskih občin, ki so bile tako dobre in me izvolile za svojega častnega občana.

Gospodje župani! Za to izkazano mi čast izrekom Vam, Vašim občinskim odborom in Vašim občanom najiskrenejšo zahvalo.

Naj vpletem samo na kratko svoja osebná razmišljanja o časteh.

Vem, da se lahko samo živim ljudem podeljujejo nekatere časti, vendar sem načelno mišljenja, da bi se naj ljudem vobče izkazovale časti šele po smrti, kadar leži pred nami že cela knjiga življenja z vsemi njihovimi grehi in zaslugami. Kljub tej načelni razliki v naziranju o podeljevanju časti Vam kot izobražen človek ponavljam svojo zahvalo.

Življenje, polno neprestanih političnih borb, me je vzgojilo tako — ne zamerite mi, da govorim iskreno — da mi je kakršnokoli izkazovanje časti le malokdaj prijetno in dobrodošlo. Ta „malokdaj“ nastopa vsakokrat ob priliki volitev, kadar vsako izkazovanje časti in vsaka hvala prinaša naši stranki in meni vse večje in večje število glasov. Kajti po vsem svetu je pač tako, da se glasovi, oddani pri volitvah, ne vagajo, ampak štejejo, kar pa seveda ne izključuje, da se kljub temu po vsakih volitvah tisti, ki so propadli, tolažijo, da so vsaj moralno zmagali. A te tehtnice za „moralne zmage“ niso ne zanesljive, ne razveseljive, ampak edinole tolažljive. Toda pustimo taka teoretična razmišljanja v stran in poglejmo stvarnosti v oči.

Vendar le moram izjaviti, da polagam veliko važnost in sem zelo ponosen na to, da me je 322 občin, torej velika večina slovenskih občin, imenovala za svojega častnega občana. To imenovanje mi namreč najbolj očitó dokazuje, da nisem izgubil povezanosti s svojim dragim slovenskim narodom, da nisem izkoreninjenec, da me večina Slovencev, in upam tudi Slovenk, ima vsaj malo, malo rada in da prav tako čuti, kako tudi jaz slovenski narod zelo, zelo ljubim. Izjavljam pa obenem in prosim,

da se mi verjame, da onim 85 občinam, ki danes niso tukaj zastopane, tega niti najmanj ne zamerjam! In prepričan sem, tudi Vi ne!

Opravičen sem, da se naslanjam na mišljenje in sodbo slovenskih županov in se s tem ponašam. Odkar beleži zgodovina v svojih knjigah tudi Slovence, vedno je bilo mišljenje in sodba županov, naj jim je bil poverjen kakršenkoli delokrog, merodajno za slovenski narod. Valpeti so nas mučili in tepli, a župani so bili kri naše krvi, živeli so življenje našega kmečkega ljudstva ter delili z njim vso njegovo usodo, dobro in hudo.

In tudi danes je ugled županov med slovenskim narodom zelo velik. Narod si jih voli v svobodnih volitvah, vodstvo dobrega dela javnega življenja je položeno v njihove roke. Župani so tolmači narodovega mišljenja in narodovih želja. Župani so zaščitniki in zagovorniki narodovih pravic. Župani so po občinah izvoljeni, od naroda postavljeni narodni očetje in voditelji. Biti župan je veliko breme, biti župan pa je tudi visoka čast!

Župani pa so dandanes pri nas v državi tudi, ako jih posmatramo iz samoupravnega vidika, voditelji najširše zgrajenih, najsvobodnejše delujočih samoupravnih teles. Mi živimo v dobi borbe za samouprave, za široke samouprave. Naše življenje v Jugoslaviji je prav za prav neprestana borba za samouprave. A te samouprave naj bodo po naši zamisli take, da ne bodo Jugoslavije razrahljale, ampak jo okrepile in utrdile! Mislim in upam, da smo vsak dan bliže tem našim idealom, katerih nositelji in predstavniki so vprav župani naših kmečkih občin.

Dobro upravljene občine, složna in zavedna slovenska domovina in močna ter nepremagljiva Jugoslavija, to je cilj in smisel vsega našega delovanja, to je končno naš najvišji in glavni program.

Nad vsemi nami pa naj čuje in bdi beli orel Karadjordjevičev, in zato mi dovolite, da zaključem obenem z Vami:

Živio kralj, živio knez namestnik, živela Jugoslavija, živela Slovenija, živeli slovenski župani!

Še enkrat se vam zahvaljujem za vse, kar ste mi s to knjigo poklonili.

Kmetijski del razstave „Prekm. tedna.“

Na „Prekmurskem tednu“, ki se bo vršil v M. Soboti od 17. do 26. VI. 1939 bo častno zastopano tudi kmetijstvo, od katerega se bo prvič v Slov. Krajini razstavilo v večjem obsegu vse ono, kar pride v zvezo z našim kmetijstvom. Vsi kmetovalci, ki imajo priliko, da bodo posetili v dneh razstave M. Soboto, naj si po možnosti ogledajo ta del razstave, ki bo za kmečki stan najvažnejši. — Za pojasnilo kmet. dela razstave podajemo vsem obiskovalcem prav podrobno poročilo o razstavi.

En del te razstave bo v zapadnem delu razstavnega paviljona na trgu pred gradom, en del pa radi pomankanja prostora ter boljšega pregleda raznih slik, tabel, statistični diagramov in nrugega v najbližjih dveh prostorih Delavskega Doma. V paviljonu bo razstava vzorcev vin i vinska poskušnja v prvi vrsti vin iz lendavskih goric in našega Gorčkega, nekaj pa tudi iz Kapejskih, Radgonskih in Ljutomerskih goric. V istem bo razstavila Kmetijska družba, Sadjarsko in vrtnarsko društvo ter čebelarstvo poučno propagandni material ter važnejše kmetijske, sadjarske in čebelarске potreščine. Tvorica „Ruše“ bo tudi razstavila

Premovanje konjov se je vršilo v Črensovcih junija 9. Na premovanje je bilo prignanih 98 živali. Od teh je bilo nagrajenih 55 komadov. Rejcom je bilo razdeljenih 7000 Din nagrad. Prve nagrade so dobili: Lipič Franc, Kot, Prša Ivan, M. Polana, Horvat Štefan, Hotiza, Šimonka Mihael, Gaberje, Lacrovič Mihael, Hotiza i Kočiš Jožef, Ga-

berje. Od nagrajenih živali bo 22 živali razstavljeno na „Prekmurskom tednu“. Pri premovanju se je zgodila nesreča, da je žerbica Ritlop Števana z Žizkov v pleča i rebra brsnoča Cigan Matjaša z Črensovec. Brslaj je bio tak močen, da je Tjašek mogo včasileči i se vračtili.

Umetna gnojila, slike in propagandni material o uspehah gnojenja z umetnimi gnojili. Tu bo tudi gozdarska i lovška razstava. — Zunaj paviljona bo Kmet. šola razstavila večjo družino štajerskih kokoši, Društvo rejcev malih živali iz Ptujja pa vse vrste domačih kunccev.

V Delavskem domu pa bolj podrobni učni material za živinozdravstvo in prvo pomoč v nezgodah, vzorci in aparati semenogojске postaje v Beltincih, delo selekcijske živinorejske zveze, kmet. šole v Rakičanu, kmečko nadaljevalnih šol, kmetijske knjige, strokovni časopisi itd. — Učitelji kmečko nadaljevalnih šol so prinesli in poslali kmet, referentom primerne načrte šol, vrtov in njihove ureditve, slike, lepe risbe, kmet. zgradb, domače zbirke hroščev, metuljev, trav, boleznj in preparate.

Glavno pa bo na drugo nedeljo t. j. 25. VI. t. i. ko bo razstava plemenskih živali, konjerejskih podružnic M. Sobota in D. Lendava ter rodovniške živine bližnjih selekcijskih društev, Zveze selekcijskih organizacij za simodolsko govedo. Razstava bo na travniku ob Radgonski cesti poleg parka, kjer bo tudi Aero-miting.

Draga radovednost.

Gda je prišo angleški kraljevski par v Washington, se je kre glavne ceste zbrala nešteta vnožina naroda. A ne brezplačno. Vsaki je mogo plačati sedem jezer dinarov, ka je lejko vido otrujen zemelskoga vladára. — Za večno gledanje nebeskoga vladara v punoj blaženosti ne bo trbelo nikaj plačati.

Izpred okrožnega sodišča v M. Soboti.

Na 14 dni zapura in 360 Din denarne kazni je bil obsojen Mavrič Friderik, posestnik v Globoki št. 172, ker je dne 16. 2. 1939 v razpravni dyorani okrajnega sodišča v Ljutomeru izrekel o sodniku Klavsu Stanku, ko je razpravljaj v kazenski stvari zoper Mavriča Friderika zaradi prestopka zoper čast, torej ob priliki in glede njegovoga uradnega poslovanja nekaj neressničnega, kar utegne škodovati njega časti, dobremu imenu in gospodarskemu kreditu s tem, da je trdil, da vspražnja, ki jih stavlja prič Macunu Janezu, sugestivna. Obtoženi Mavrič Friderik je zoper sodbo prijavil priziv radi izreka o krivdi in kazni.

Hozjan Matija, zasebnik v Lopati št. 12 pri Celju (rojen v V. Polani), ki je dne 16. jan. 1939 na postaji v Dol. Lendavi odvzel Matjašecu Ivanu en zavoj raznega kolonijalnega blaga v vrednosti 1.250 Din, je bil obsojen na 4 meseca strogega zapura in izgubo častnih pravic za dobo 1 leta. Obtoženi Hozjan Matija je prijavil zoper sodbo priziv.

Obsojena sta bila:

a) Kuhar Š. Štefan, posestnik in mlinar v Puconcih št. 30, bivši predsednik občine Puconci, in

b) Kuhar A. Štefan, občinski delovodja in posestnik v Puconcih, radi prestopka poškodbe tujih stvari in imovinskih koristi, radi zločinstva napravljanja lažnih listin, prvi tudi radi prestopka oderuštvá in prestopka zoper čast in sicer prvi na 9 mesecev strogega zapura, ker sta:

1) v letih 1936 do 1938 prvi kot predsednik in drugi kot delovodja občine Puconci torej kot državna uslužbenca, postopoma in sicer prvi uporabljaj, drugi pa dajaj prvemu v uporabo občinski denar, ki jima je bil poverjen po službi, pri čemer sta v tem namenu dvignila iz občinske blagajne različne zneske v skupnem iznosu 32 553 80 D,

2) v letu 1938 prvi kot načelnik in drugi kot tajnik hranilnice in posojilnice v Puconcih lažno vodila trgovinske knjige in sicer blagajniški dnevnik hranilnice in posojilnice v Puconcih s tem, da sta zneske, ki so bili uporabljeni za račun načelnika, knjžžila v breme drugih, zlasti pa občine, naknadno pa te vknjžžbe črtala in z dviglj obremenila tekoči račun Kuharja Š. Štefana in tekoči račun Banfja Ludvika,

3) Kuhar Š. Štefan je pred 20. X. 1937 kot načelnik hranilnice in posojilnice v Puconcih kupil od Gumilarjeve Karoline, šivilje v M. Soboti, ki se je radi gradnje hiše nahajala v denarni stiski, njeno hranilno knjžžico št. 234, glasóčo se na 16.000 Din za 9.000 Din ter si dal nato samolastno izplačati od hranilnice in posojilnice v Puconcih polno vrednost knjžžice, s čimer je pogodil zase prekomerno imovinsko korist, izkorističaje težko imovinsko stanje sopogodnice.

4) Kuhar Š. Štefan je o orožnikih žandarmerijske stanice v Puconcih in o sreskem načelstvu v M. Soboti torej o državnih uslužbencih in državnem uradu glede njih uradnega poslovanja izrekel nekaj neressničnega, kar utegne škodovati njih časti, dobremu imenu in gospodarskemu kreditu s tem, da je napisal, razmnožil in razposlal na evangeličanske župne urade in na inspektorje evangeličanskih cerkvenih občin okrožnico, v kateri med drugim trdi, da je bil v zaporu iz političnih razlogov.

Oba obtoženca sta prijavila zoder sodbo revizijo in prizivi.

Lebar Franc, posestnik iz Gaberja št. 13, ki je dne 15. apr. 1939 v Lendavskih gorihach svojega svaka Biro Franca, posestnika iz Gaberja št. 59, s kosom opeke in z vinogradniškim kolom po glavi in prsnem košu tako pošködoval, da je slednji še istega dne na licu mesta umrl, je bil obsojen na 4 leta robije in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let. Obtoženec je kazen sprejel.

Na 8 mesecev strogega zapura je bil obsojen Berki Josip, posestnik iz Dolge vasi, ker je dne 6. dec. 1938 v Doigi vasi, o priliki političnega shoda, ki ga je priredil dr. Klar Franjo, govoreč o zapostavljanju madžarske narodne manjšine izjavil, da je že skrajni čas, da postanemo vsi Madžari. Obtoženec je prijavil zoper sodbo revizijo in priziv.

Dva dijaka ali dijakinji

za prihošnje šolsko leto v Varaždinu blizu gimnazije se sprejmeta na hrano in stanovanje. — Naslov v upr. Novin.

Veselo pismo iz Nemčije.

Kaplan Frense Seestadt Ros-tock pišejo iz Severna g. uredniki Novin sledeče:

Visoko poštovani g. župnik! Na veliko veselje mi služi, da Vam morem pisati. Vaši ljudje se za istino izvrstno držijo. Za Risale sam je obiskao. Zajtra so vsi bili v cerkvi. Popoldnevi sam prišeo med nje, da bi spovedao v slovenskom jeziki gospo predelavca. V zvezi s tov spovedov je vse delavstvo dotičnega delavskoga mesta opravilo sv. spoved, ženske i dekle, možki i nazadnje predelavec. Na risaoski ponedeljek so vsi sprejeli sv. obhajilo. To je bilo zaistino za ljudi, pa se zna, tudi za mene, lepo risaosko veselje.

Prosim Vas, bodite tak dobri, pišite njim ob priliki edno pismo. I čí je mogoče, pošilajte njim stalno edne krščanske Novine. Prijazne pozdrave i boži blagoslov na Vaše delo.

S pismom g. kaplana so poslali vsi delavci sledeči pozdrav uredniki Novin:

Severin, Risali, 39.

Bog živi! Visoko poštovani g. župnik! Vesele risaoske svetke njim želemo. Dnes zajtra so vsi ljudje bili pri božoj službi v Parchimi — 10 km. odtec — i lepo popevali.

Pozdravljamo vas i prosimo za vaše molitve!

H. Frense, kaplan, Gomboc Štefan, voditeo kolone, i žena Marija, Gomboc Franc i Jožef, Ciglar Terezija i Marija, vsi z Borejec; z Rankovec: Uilen Alojzija i Franc, Smodiš Kristina i Helena, Šeruga Apolonija; z Rakičana: Gorza Vera; z Tišine: Rajbar Marija; z Vančavesi: Horvat Marija, Šohar Ida, Ratnik Katarina, Marič Barica, Kos Mirko; z Kovačevce: Gjergjek Cecilija; z Kroga: Svetec Verona.

— Vsem najlepša hvala. Vrednik.

Ka pišejo od Novin z dalne južnoamerikanske Brazilije.

Alojzij Zver, klerik, R. Cole Latino 290 (Lapa) S. Paulo. Brazil. J. M. J. Velečastiti g. Jožef Kleki, Črensovci. Minulo je že precej časa, odkar Vam nisem več pisal i se čutim dolžnega, da se zopet oglasim in se Vam ponovno zahvalim za Vaše ljube Novine i M. list. Zdi se mi, da sem doma, ko čitam te drage liste i se ne da dopovedati koliko dobrega prinese duši to čitanje, koliko veselja srcu in razumu, zaradi globoke vsebine, lepe jezikovne oblike in domače priprostosti. Rekel bi, da tukaj v tujini Novine dišijo po domačem cvetju, po prekmurskih njivah in šumah, da imajo barvo prekmurskega neba, da pojejo pesem prekmurskih ptic in žuborenje prekmurskih potokov, da vsebujejo pobožnost in ubranost domačih cerkva, da širijo in razlevajo po svetu obilno dobrotljivost priprostega prekmurskega človeka. Hvala Bogu, danes skoraj ni več dežele, ki bi ne imelo bolj ali manj razvit katoliški tisk. Tudi tukaj v Braziliji jih je že precej; vendar pa naše Novine imajo nekaj posebnega, kar še nisem našel v nobenem drugem listu: so čisto domače, za najširšo plast naroda, in vsebujejo veliko vzgojevalno moč. Po Novinah se človek nauči misliti in čutiti z narodom in z Cerkvijo, „Sentire cum Ecclesia“. Prav srečnega se počutim, če mi je mogoče v moji malenkosti kaj sodelovati pri Vaših listih. Ampak nimam zadosti časa na razpolago. Dva kratka dopisa iz mojih doživljajev tega leta pa vendar gredo tukaj, na čast Mariji, saj smo v njenem lepem mesecu. Storitte z njima kakor se Vam bo ljubilo.

Ka more doraščajoča dekla znati.

Stvoritelovi nameni.

Gospod Bog je tudi pravo: „Ne je dobro človeki samomi biti. Stvorimo njemi pomočnico, ki njemi bo spodobna. (Mozeš I. 2, 18.)

Zdaj znaš, da je nekaj posebnoga za žensko telo i čeravno nemremo modrosti punoga Stvoritelovoga načrta do njegove zadnje globočine razmisti, ga vseedno poštlujemo i ravno na prvot strani svetoga Pisma nam Gospod razodeva bistvenost ženskoga pozvanja: ona naj bo mati i spremljevalka moža. Postava je težka. Mati i pomočnica naj bi bila, kdekoli že je i dela, v družini ali pa v širšoj družbi. Z možom mora misliti, čutiti, delati, stvarjati. I poleg toga naj bo čuvarica, klijočega, rastočega i razvijajočega se življenja, čuvarica maloga, brezmočnoga, slaboga, siromaškoga, ona naj bo mati.

lūvati. Pobožno i ponizno se bo obrnola na svojega Boga, ki njej je dao tak lepo življenjsko nalogo, pobožno ga bo prosila, naj njej da milost, da bo tomi božemi zavūpanji odgovarjala.

Če to razmiš, sprevidi, kak nespametno je, če deklica žaluje, zakaj ne je dečko i če skuša se oponašati, kak dečko. Ne je samo smešno, nego tudi usodno, če šče delati to, ka možki; možki, je ščista drugo, drugo šče, misli, čuti, dela. Telo i duša je pri njem inači izoblikovana, ne, da bi bio več vreden, nego inačiš, ar tudi mora po Stvoritelovom nameni druga dela dopri-našati.

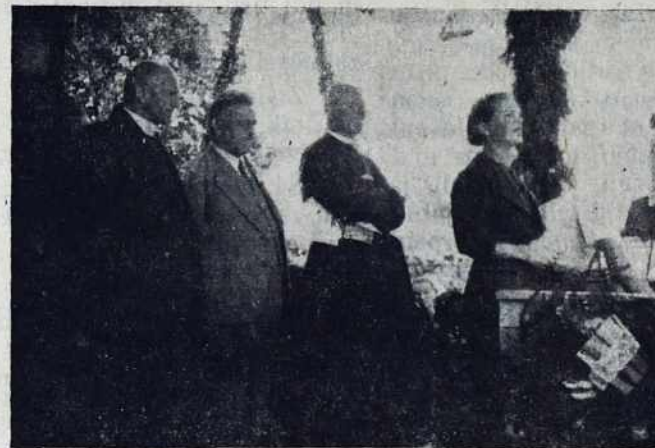

Veličastna zahvalna proslava za priključitev Slovenske Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Sobočke mladenke zročajo dr. Korošci „dožnjek“, znak zmage ob 20 letnici osloboditve.

Njeno pozvanje je, bolečino lejšati, žalostne tolažiti, z mehkov rokov pogladiti zaskrbлено čelo, živahne rokice sklepati k molitvi. Njeno pozvanje je ljubiti i pomagati.

Te lepo pozvanje, šteroga je Gospod dao ženski nad življenjom i smrtijov, je tak čudoviti i častitlivi i mora vsako zdravo žensko s čistov, jasnov dušov tak globoko osrečiti, da se mora samo zahvalovati i zvova zahva-

Zato ne boj samo zadovolna, boj ponosna i srečna, da si deklica, priznaj s poniznov krotkostjov i zahvalnostjov zakone svoje narave, če toga ne včiniš, vničavleš svoje življenje. Ne pozabi, kak visiko te Bog cení, ki ne dao možkomi, močnomi spoli, nego ženski nalogo, da iz svojega življenja rodi novo življenje. Sveta moč počiva tudi v tebi, ohrani jo sveto za tisti den i vōro, kda bo po božoj voli mogla postati stvoriteljska. (Dr. Csaba Margareta).

Veličastna zahvalna proslava za priključitev Slovenske Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Gd. Antauer Micika deklamira ob osloboditvi rojeno pesem: „Kaj je Mūra šepetala.“

Koliko penez smejo naši delavci z Nemčije pošilati domo.

Sezonski delavci, ki so tam največ deset mesecov, smejo pošilati mesečno 40 mark, stalni delavci pa mesečno 35 mark. Edni i drugi pa smejo po pošti (Freigrenze) ešče pošilati mesečno 10 mark.

Poslužite se delavci te ugodnosti, ne zapravljajte tam penez, pošilajte je domo v tiste roke,

iz štere je sigurno nazaj dobiti. Jako se priporoča delavcom, da pošlejo penez v naše kmečke hranilnice kak novo vlogo, ta nosi 4% obresti i se včasí izplača, kak delavec določi. Če določite, da se vam izplača, gda se vrnete v jesen, se vam z obrestmi izplača poslani zaslužek.

Slepa kūra pa komunisti.

Dr. Korošec je v svojem govori na prvom delavskom tabori v Ljubljani med drugim tudi sledeče povedao: Slepa kūra včasí najde zrno, komunisti je nikdar ne najdejo.

Pa kak bi je mogli najti,

da Boga ne poznajo. Vid da samo vera v Boga, oni pa te nemajo. Zrno je istina. Te nemre najti, ki Istinu taji i preganja. Zato pa obsoja cerkev sodelovanje s komunisti, ar je to podpora za borbo proti Večnoj Istinu.

SESTANEK V FRANCIJI: 25. junij v Lisieux (Calvados) pri vsem tak dragi mali Cvetki, zato pridite v čim večjem številu!

Pri soldakaj.

Doktor: „No tij živinče — ka ti falij?“

Soldak: „Srbeščico mam — gospod živinozdravnik.“

Katehet: „Poslušajte deca. Dūh je bitje, štero nema tela.“ No Miška, ka se pa tomi smeješ?

Miška: „Smešno se mi vidi, če stoji samo glava na nogaj.“

Sluga, ki je svojega gospoda razžalo, je stao pred sodnijov. Bio je zavolo razžalitve tudi obsojeni. Obrno se je k birovi: „Prosim ponizno, čí smem pitati za tanač: — Se nigdar nesmi gospodi povedati somar?“

To se tak razmi ka nigdar. Kapa somari lejko pravim „milostlivi gospod“? — To pa smete, vsigdar. „No te pa — z Bogom milostlivi gospod.“

Slaba streha.

Arendaš verti: „Skoz naš čakatur ide dešč. Kak dugo de šče tou trpelo?“

Vert: „Ka tou mene spitalvete — mislite ka san jes vremenski prorok?“

Zadovolni ljudje.

Mam več kak nūcan, si je muvo šterc, i merno lovio vūšij v robači i je vō metao.

„Ka pa tak letijte,“ si je pogučavao tisti, ka so ga na gage gnali „ve brezi meni itak nikaj nemrete napraviti.“

„Fala Bogi ka san je nej na sebi meo“, je zdejno varžej-

ščan, gda je v noči strejlo v robačo, štera je visila na škegnji i je mislo ka je tovaj.

Dva šterca.

Slept glūhoml: „Jes si malo ležen, ti pa poslušaj. Čí de kaj šošnjalo me zbūdi.“

Glūhi slepoml: „Dobro. Te si pá jes ležen, ti boš pa gledao i čí se zaoblači, me zbūdiš. I té čas mi zakrpaj kaput.“

Dober odgovor:

V jednoj vesije živo vō nāfčeni mladi fiškališ, ki je mislo, da bi se svet v drugi kraj začno vrteti, če njega nebi bilo. Ednoga dneva so meli občinski poglavarje sejo. Navzoči je bio tudi te mladi fiškališ, ki je šteo z ništernimi tanači pokazati svojo vučenost. Eden od kmetov pa je zavrno vse njegove predloge kak nemogoče. Fiškališa je tou jako razčemerilo. „Vij možak“, je brekno „ka vij znate, s kom gučite? Jes sam se nej včio v štali. Če vas zanima, vam povem, ka sam študerao na dvema univerzama.“

„Pa ka zato?“ so méрно odgovorili oča. Jes san meo negda tele, štero je cecalo dve kravi. I če vas zanima, vam povem, da če bole je cecalo, vekše tele je postanjūvalo.“

Črešnje.

Barica: „Mama, dajte mi več črešenj.“

Mati: „Ve si že pa telko pojela kak Janček.“

Barica: „Joj mama, pa Jančka je červo boli, mene šče pa nej.“

Zakaj ma lumera 7 črto?

Kda so cigani sprijali krščansko vōro, so se naskori spoprijaznoli z vsemi njenimi verskimi istinami, samo sedma boža zapovid (Ne kradni) njim je nikak nej šla v glavo, zato so jo prečrtali. Od tistoga časa ma lumera sedem črto.

Katehet: „Dečica. Vsakša reč, štera se konča na -izem, je slaba, zato se je vsigdar ogiblite. N. pr.: komunizem, boljševizem, i šče več drugij. No što šče zna kakšo takšo reč?“

Ferenček: „Katekizem“.

V G A N K E.

Skače kak kozeo, pa li nej kozeo — v gvanti hodi, pa li nej človek.

Ka se šujstri najbolje gnjūsi?

Čí šteš naprej eli nazaj, vsigdar ti pravi: jej.

Teštament.

Oča je meo trij sine, šterim je zapišto vse svoje imanje. V teštament je napisao, da morejo dobiti vsi trije ednako številu punij, na pou punij, i praznih škrinj. Kda so sinovje po

očinoj smti preglednoli imanje, so najšli: sedem punij škrinj pšenice, sedem na pou punij i sedem praznij škrinj. — Kak so si razdelili?

Nej štiri, nej pet, nej sedem, niti devet, nej lumera prava. Če šteš me nazaj, pa pride vō tečna ti hrana.

V malo kapelice kak ide dvejezero ljudi?

Ki vganke do konca junija vgoni dobi en tucat lepoga pisemskoga papira.

Rešitev vganke od 7. maja.

Nišče Pa Nikak so šli v edno hižo. Nišče je vō prišo, Nikak je vō prišo, notri je tak ostao samo Pa. Te Pa pomeni Pazeka, šteri je pod stolom zadremao.

Rešili so: Nedelko Jula, Od-ranci 255, Vagner Marija, Sr. Bistrica 39. Zver Franc, Izakoyci 31. Plesničar Andrej, Turnišce 101. Horvat Ana, V. Polana 156, Žagar Helena, Črensovci, Vapatič Ana, D. Bistrica, kolonija. Steiner Štefan, Beltinci 226. Z rešitejov nam pošila naslednje vrstice: „Velečastiti g. urednik! V imeni Jezušovom i Marijinom Vas najprije lepo pozdravim ino želem vse najbolše. Vnogo ste

napravili za našo Slov. Krajino, zato Vas vsaki zaveden Prekmurec lūbi i poštluje, kak največkšega dobrotnika. Jes sam Vaš naročnik Novin. Komaj sam star 12 let i je sam plačujem. Druga deca si raj kúpjo cukor, jes sam si pa raj naročo Novine, v šterih najdem dosta lepoga i zanimivoga.“ Sreš Štefan, Bratonce. Gašpar Štefan, Bogojina. Ne so rešili: Kofjač Franc, Petanjci 18. Kelenc Marija, D. Bistrica. i Kovač Franc, G. Lendava 51.

Pri žrebanji se je potegnolo vō ime Žagar Helene, uč. 4. razr. v Črensovcih i je dobila obečano knjigo. Vsem drugim smo pa poslali lepe podobice.

MISIJSKA POROČILA

La Cisterna, 16. III. 1939.

Prečastiti g. urednik!

V Novinah sem čte, da ste meli novice od strašnega potresa, ki je zadeo Čilensko republiko i da želite tudi novice slovenskih rojakov, ki se nahajajo v tom dalnom kotički zemle. G. Maroša je v pravom časi pisao v domovino, toda, četudi prepozno, vam tudi jaz še nekaj dopišem.

Bilo je 24. jan. ob 11:35 vuri v noči, kda smo se nena doma zazibali. Obrvim smo mislili, da je bio navaden potresek, ki nas večkrat vsako leto obiše; a naskori smo bili vsi preplašeni na nogaj, pa bežali vsaki po krajšoj poti do dvorišča, kda smo vidili, da se je za istino šlo. Več kak dve minuti se je vse zibalo, toda v Santiago, kje smo se vsi Slovenci slučajno nahajali, hvala Bogi, zvin straha, ne bilo več posledic.

Drugi den opoldne smo meli prve glase od potresa, šteri je nesmileno zadeo mesta: Chillan (Čiljan), Concepción, S. Carlos, los Angeles, Talcahuano... Točne novice smo meli komaj po treh dnevaj. Bojali smo se za naše sobrate, ki so se nahajali v našem zavodi v Concepción. Pomislite, kak smo v duhi trpeli, kajti od njih nismo mogli nikaj zvediti, ne po radio, niti po zrakoplovi! Končno smo dobili tolažilno novico, da so vsi pri življenji ostali, čeravno je zavod poškodovan do 500.000 Din vrednosti. Vsaki den so prihajale grozovite novice iz raznih mest, posebno iz Chillan, kje je ostalo celih samo 5 hiš (mesto je melo 45.000 stanovnikov) i kje je večina prebivalcov vmrla. — Vnogo ranjenih je vmrlo pod razvalinami, ar pomoči neso dobili.

Sem slišo od ednoga gospoda, ki je šo v zrakoplovi na drugi dan na mesto nesreč, da se ne da pripovedati, kak žalostne prizore je vido, jezerokrat njemi je bilo žao, da je šo ta, kajti duša se njemi je tgalala, več dni je bio betežen od toga.

Nešterne vulice se neso poznale, druge pa so bile pune ruševin, da se ne dalo skoro peški hoditi, vse je bilo puno mrtvov z razbitov glavov i razbitimi kostmi, brez kotrig, polovica tela tu i druga Bog ve kje. Se je čulo ječanje i staranje vsepovedi. V tistoj noči je vgasno posvet, samo visoki, krvavoredeči plameni požarov, ki so nastali tu i tam, so svetili. Vode niti za zdravila ne bilo, ešče menje pa je ostala jestvina.

Sezna, da so začeli taki kopati ranjence izpod ruševin i so je na prostom vkup nosili. A do dopoldne drugoga dneva nikše zdravniške pomoči neso dobili, ti siromaki so cele vure kričali z obzorstom za pomoč.

Koliko se je dalo, so je prenašali v Santiago, ar so hitro popravili železniško progo pa tak so vlaki donášali tiste, ki neso meli več družin, posebno vnogo dece. Toda zdravniška pomoč je prišla prepozno za vnoge, šterim so rane začele gniliti i od toga vmrli. Po mestah je začelo že smrdeti. So bili tudi slučajji, da so brezbožni ljudje rezali prste i roke mrtvih i kradnoli zlate prtanke pa zapestne vure. Te je oblast na mesti postrelala, gda je zadobišala. Število mrtvih jih je od 30.000 do 50.000, ranjenih pa do 50.000.

Se razmi, da je vse kapalo, kajti zemla se je najprle trosila v edno smer, potem pa na križ i gor i dol (+), zato so v vngih krajaj našli reči do 20 metrov daleč od svojega prostora. Zemla je tudi počila na več mestaj.

Proti državnoj vladi se je vnogo govorilo i ne brez zroka. Potres se je vršo ob 11. v noči, a pomoč je poslana komaj drugi den. Ve je pa oblast vidila, da se je ves promet pretrgao i s toga bi mogla sklepati, da se je nekaj grozovitoga zgodilo. Komunistična ljudska fronta je bila na vladi, zato što ne bio komunist, niti pomagati ne smeo. Pod rokov komunistov se je več milijonov penez zgubilo, šteroga so druge države poslale na pomoč. Celo tržišti so začeli z Argentinije ino drugih držav poslana dare. Vsi katoličani, posebno zavodi, so se ponudili, da bi sprejeli deco, ki je ostala brez družin, a z komunističnih rok neso dali mladine. Kakša vzgoja je čaka tu! Potres je prišo ravno mesec dni zatem, ka je nastopila ta ljudska vlada (24. dec.—24. jan.). V potresi nieden duhovnik ne vmro. Gda so ljudje to vidili, so začeli v tom priznati Božo roko.

Takšo nesrečo nam je Bog poslao, skrivnostne so njegove poti, a v njega zavupamo, pa ga molimo, naj nam pomaga pa nas reši posledic, štere seja povsod komunizem. Prosim, molite tudi vi v te namen. — Srčno vas pozdravla vaš vdani

Aleksander Horvat, Salezijanec.

Spisao Sreš Ivan, Bratonci.

Gospodarske zanimivosti.

V Dravskoj banovini so različne gospodarske razmere. Dohodki Slovenskih kmetovalcev izvirajo iz raznih kmetijskih panog. Pohorčanom je glavni dohodek les, zato je njih blagostanje odvisno od cene lesa. Okoli Celja i v Savinskoj dolini pa je kmetovalci glavni dohodek hmelj, v večšem tali Slovenije pa je kmeti glavni dohodek sadjarstvo i vinarstvo. Pri nas v Slovenskoj Krajini je pa blagostanje kmetov odvisno v glavnom od živinoreje. Či živina ma takšo ceno, da se kmetovalcom izplačajo izdatki, štere majo pri živinoreji, te je njih blagostanje dobro. Či pa pri živinoreji majo več izdatkov kak pa dohovkov, te pa idejo pomali pa sigurno v gospodarski prepjad.

Tü je zdaj najzmetnejše pitanje, kak si zračuna en prosti kmetovalec, či ma od živinoreje, dobiček ali pa zgubiček? Telko že vsaki zna, da dela celo leto kak naj več more i ne samo 8

vör dnevno, liki po leti večkrat 18—20 vör dnevno. Pa na konci leta, ali kda se približavle zima, je že v skrbeh, gde zeme peneze, da plača dačo i si poskrbi drva za kúrjavo i za obütev i za obleko i še za sto drugi potrebščin. Ka pridelajo na zemli, je komaj za prehrano družine. Či slučajno v dobroj letini ma šteri za odati kakši par metercentov bodisi pšenice, prosa, hajdine ali krumplov, s tem krije še komaj kuhinske potrebščine.

Kak te zdaj pridemo do toga, da mo znali, či mamo pri živinoreji dobiček ali zgubiček? K tomi je potrebno točno računovodstvo. Kakše more biti to računovodstvo, napišem jes en primer z mojega računovodstva, šteroga vodim že od l. 1923. Da ne bom šo deleč nazaj v preminočnost, napišem obrvim zdajšnje računovodstvo.

Redim ednoga bika, šteri se je skoto 4. sept. 1936. drugi

den je vagao 41 kg. Enodnevna izkušnja je pokazala, da tele porabi od 8—10 litrov mleka, da pridobi 1 kg. na živoj teži. Pri prvaj poskušnji dne 10. sept. je krava mela mleka dnevno 9 litrov, dne 16. sept. je tele vagalo 50 kg., to je v 10 dnevaj 9 kg. Tele je dobilo vse mleko od krave. 61 den, to je do 4. nov., je tele vagalo 81 kg, priraslo je v 61 dnevaj za 40 kg. Tü pripomnim, da je krava pri drugoj poskušnji dne 20. sept. mela že samo 7 litrov dnevno, v poznejših tjednaj pa že samo 5 litrov dnevno, zato ka v tistom časi največ delamo z živinov: sejamo. Tak je povprečno krava dala mleka dnevno 6 litrov, to je 60 x 6 = 360 litrov je tele porabilo mleka, ka je pridobilo 40 kg. Mleko si moremo računati najmenje 1 dinar za 1 liter, tak mamo tü izdatkov 360 din, ali vsakši kg. prirastka 9 din. Tak nas košta 1 kg. žive teže 9 din.

Zdaj pa vzemimo, kelko izdatkov moremo računati za edno leto, to je do dne 4. nov. 1937, to je kelko nas košta prehrana. V ednom leti moremo živinče nahraniti najmenje jezerokrat. Či računamo za edno krmjenje 1 din. Tü nas košta vsako krmjenje najmenje 1:50 din, leto 1500 din.

Zgoraj omenjenoga bika sam dao zvagati dne 4. nov. 1938. Star je bio 2 leti i dva meseca, vagao je 490 kg; od 4. nov. je dobo za hrano vsaki den 4 kg kukarične mele i dnevno 6 kg. sena. Dne 24. febr. 1939. sem ga zvagao, zvagao je 600 kg. To je 112 dni je pridobio na teži 110 kg. Zdaj te lejko zračunamo kelko je izdatkov v 112

Veličastna zahvalna proslava za priključitev Slovenske Krajine k Jugoslaviji v 20. leti osloboditve v Črensovcih, 1. 1938. sept. 11.: Bogojanski gostüvančarje zročajo dr. Korošci narodne pogače „vrtanek“.

dnevaj. Dnevno 4 kg kukarične mele po dnevnoj ceni 1:50 din. za 1 kg, to je za 4 kg 6 din, i 6 kg. sena 1 kg. po 0:50 din. to je 3 din. Tak košta hrana za vsaki den 9 din, to je za 112 dni 1.008 dinarov. Tak je izdatkov za hrano od dne 4. sept. 1936. do dne 24. febr. 1939. skupno 3868 dinarov. Od 600 kg se odšteje 40 kg., telko je tele vagalo, gda se skotilo; tak je bik priraseo na živoj teži 560 kg i košta živinorejca vsaki kg. približno 7 dinarov. Tü je zračunano samo za hrano; za delo, ka ma pri krmljenji, je tü nikaj ne računano, či bi si računao za trüd za vsaki den 1 din, i to nebi bilo preveč, bi prišlo od 4. sept. 1936. do 24. febr. 1939., 902 din. Či prištejemo še to zrazaven, dobimo znesek 4770 din. Či bi za to vsoto lejko odao rejec bika, te nebi meo zgübe pri živinoreji i dobička še tudi ne. To bi bio en način računovodstva pri živinoreji.

En drug način računovodstva pa je jako priprosti. V ednom strokovnom listi od živinoreje sam čteo, da 1 živinče porabi, dokeč raste, do 3 leta starosti, 20 kg sena, da pridobi 1 kg na živoj teži. Či računamo poprečno ceno sena 40 par za 1 kg, te nas košta 1 kg žive teže 8 dinarov. Dozdaj smo računali izdatke. Zdaj pa poglednimo pre-

Podaljšaj si življenje!

Življenje moramo podaljšati, bolečine preprečiti, boleznj ozdraviti, slabotne ojačiti nestalne učvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

KAJ JE VZROK VSAKI BOLEZNI?

Oslabljenje živcev, potrnost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

ZADOVOLJSTVO

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživitvi Tvoj značaj, napolnitvi Te z novim upanjem, ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in **POVSEM BREZPLAČNO!**

V tej mali prirodni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem časi in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Pošto zbirališče:

ERNEST PASTERNAK, BERLIN S. O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. 890.

jemke, to je, kakše so cene našim živinorejskim pridelkom. Do leta 1929. so ešče cene nekaj odgovarjale, da je bila živinoreja še nekaj rentabilna. Jes sem odao l. 1928. dne 21. aug. 1 bika 560 kg po 9:50 Din za 1 kg to je za 5320 Din. Te so se pridelovalni stroški nekaj ešče krili. L. 1929. so cene že po mali začele nazadovati. V l. 1930. že bole občütno, 1931. so cene spadnole na polovico, v 1932. pa so bile cene tak sramotne, da so kupüvali kupci prvovrstno blago po 1:50—2 Din 1 kg žive teže. Jes sam odao 1 bika 530 kg l. 1933. po 2 Din za 1 kg. V l. 1934. so bile prvovrstnoj krmlejoj živini po 3—4 Din. 1 kg, v 1935. istotak, 1936. od 3—4:50, v 1937. od 3—5, v 1938. na sprotoletje do meseca junija so bile cene od 3:50—4:50,

pridelovanje 8 din pri 1 kg. Zgübiček od 39.080 kg. x 4 je 156.320 Din. Či pa te znesek povekšamo 8 krat, to je od leta 1931—1939, dobimo vsoto 1.250.560 din. To pa je že za edno malo ves v osmih letaj pri živinoreji občütten zgübiček. Či na toj podlagi računamo vse vesnice lendavskoga sreza, dobimo stomilijonsko vsoto.

Cement brez trošarine.

V letošnjem finančnom zakoni je sklenjeno, da bo cement za kmečke potrebčine prost državne trošarine. Minister je oblübo, da v smisli zakona izda potreben pravilnik, šteri predpiše navodila k tomi zakoni.

Odlaganje je nespametnost.

Ko gre za zavarovanje pri Karitas ali Vzajemni zavarovalnici (ali tudi pri drugih zavarovalnicah), marsikdo skuša odpraviti zastopnika s stavkom: „Pozneje, ko bom starejši, se bom dal zavarovati!“

Tako postopanje je nespametno. Za dokaz tega bomo navedli dva dokaza:

1. Nihče ne ve, kako dolgo bo živel. Življenjska izkušnja uči, da marsikdo umrje ravno takrat, ko najmanj misli na smrt in sicer v mladih letih.

2. Čim starejši je kdo v trenutku, ko se zavaruje, tem težji (bolj neugodni) so pogoji zavarovanja. N. pr. če se kdo zavaruje pri Karitas po ceni CA. v 34. letu starosti za mesečno premijo 20.—Din. znaša zavarovana vsota 6920.—Din. Če pa se kdo zavaruje pod istimi pogoji v 35. letu starosti, znaša zavarovana vsota 5920.—Din. Pri enem letu starosti je torej ravno 1000.—Din. razlike.

Že iz tega dvojeja je razvidno, da je odlaganje res nespamet. Vsak torej, kdor hoče sebi in svojim dobro, ne bo pomišljal, temveč se nemudoma zavaroval.

Zavarujejo vas zastopniki Karitas, ki jih ima skoraj vsaka župnija, ali vodstvo Karitas v Mariboru (Orožnova u. 8.) Za Slovensko Krajino sta glavna zastopnika: ga Jožica Skalar v M. Soboti in g. Jožef Zver, tajnik posojilnice v Črensovcih.

Pošta.

Gomboc Jožef, Tešanovci. Javite nam točen naslov Tivadar Mihaela v Nemčiji. Njegove Novine so prišle nazaj. — Raščan Vinko á Deselig. Sprejeli 92.25 din. Na lani smo spisali 48 din, telko je bilo duga, na letos ostalo 44.25 din. — Šprager M. Paris. Bog plačaj za lepo razglednico. Za zdravje molimo. Novine so na dani naslov redno bile poslana, nekaj je mogo doljemati z pošte. — Peterka Matjaša domačim, Beltinci. Nekak je dao na pošto v Beltincih Novine Peterka Matjaši v Nemčijo, v Schalking, pošta; Vignendorfi. Te Novine so prišle na upravo nazaj s pripombov, da je nasloveni tam nepoznani. — Širitelom. Brezpogojno poberite i prinesite odnosno pošilte do konca junija na upravo polletno naročnino, ki toga neste ešče napravili. Ne čakajte posebnih opominov, ki so pa na staro ešče kaj dužni, nemudoma poravnajte svoj dug.

Vsaki osebi — družini nudimo stalni zaslužek. — Pišite

MARA Maribor

Pojasnila: Rítuper, Vučjagomila.

„HIZICKI DOMAČOJ“

Zver Štefan, *Ecquedecques par Lillers*. Častiti gospod duhovni oča i urednik naših listov, šteri nas krepijo v krščanski vori, nas, ki smo rastepehi po hladnom tujem sveti, prav prsrčno vas pozdravim. Želem vam, naj vam Vsemogočni da zdravje i življenje še vngogo let, da bi nas rastepehe ovce krepili v veri po naših krščanskih listih. Kda dobim v roke Novine, se mi vidi, kak da bi bio doma v svojem rojstnom kraji. Lepo se vam tudi zahvalim na rednom pošiljanji listov i vas šče ednok srčno pozdravim.

Liptč Franc, *Saint Mards de Blacarville*. Velečastiti g. urednik! Prav lepo vas pozdravljam i vam želem, naj vas Jezus Kristuš obdrži pri moči ešče vngogo let, da bi nam vrejüvali i nas troštali z našimi krščanskimi listi, šteri so nam preveč potrebni eti v tujini. Novine i Marijin list sam dobo, za vse se vam toplo zahvalijem. Pozdrave pošilam v veleč. g. dekani Jeriči, beltins-

komi g. plebanoši Vadoviči, ženi, deci, rodbini, prijatelom, znancom, rojstnoj vesi Dokležovje i gas. četi. Bog živi g. urednika!

Gjörköš Štefan, *Ferme Hennequinerie*. Prečastiti g. urednik! Hvalen bodi Jezus i Marija. S temi rečmi se vam oglašim i vam želem vse dobro od ljuboga Boga. Prečista Devica Marija naj vam izprosi od svojega Sina, da vam da zdravje še vngogo let, da nam bote mogli vrejüvati te lepe liste, ki nas tak veselijo, posebno tiste, ki smo v tujini. — Na Vüzem se nas je dosta zbralo na Gravelle, kak so vam naš izseljenski duhovnik g. Camplin poročali. Lepo se njim zahvalimo za vso njüvo skrb, štero majo z nami kak dušni pastir izseljencov. Še ednok lepo pozdravim g. urednika, g. Camplina, celo Slovensko Krajino, posebno törjansko faro i rojstno ves Gomilice.

S. Betlehem. Poparo se je Temlin Rudolfa 13 letni sin i dobo težke rane.

Naši v Franciji: Slovenka dela na podi s Čehinjov.

Naglejüvač Lapašov Franček pripovidava

Dragi čtevci Novin, ges, naglejüvač Lapašov Franček iz Durusovoga brega, vam ščem povedati par dogodkov, štere sam vido z svojimi očmi i čüo z svojimi vüjami. Poslušajte! Bilo je pred par dnevi, ka sam se napoto okoli po vesnicaj gledat i poslušat, či bi kaj novoga gde vido i čüo. Pripelam se z svojim biciklinom, nej je že novi pa ešče ne stari, takši sregen. Proti ednoj vesi, na sredi pola, vidim eden zanimivi primer, šteroga vam ščem povedati. Tak vam je znano, ka kre vsake ceste so grabe i tudi kre tiste ceste so bile grabe, v njej pa lepa trava. Ali ka vidim? Znete, bile sta dve ženski, edna mlada i edna stara. Ta mlada je kosila, ta stara pa brala z srpom. Ali kak kosila? Polovico je samo trave doj pokosila, polovico pa ta sklačila. Pitate me, zakoj to pravim? Zato vam ges to pravim, ka vsaka delavna i skrbna ženska travo po grabaj beré, pa ne kosi.

Zdaj vam palik povem drugi primer: Pripelam se notri v ves, ali ka vidim? Na sredi ceste je stao eden človek, srakica njemi je visila ta po lačaj, z rokami je pa tak plasto, kak da bi je šteo ta ličiti. Kričo je tak i larmo, ka sam se zosago. Pridem coj k njemi i ščem iti dale naprej po svojoi poti. Ali te človek me

prime z levov rokov za žep, z pravov rokov pa začne klükati po mojih prsaj tak, kak bi bio kakši doktor. Lovi me za gumbé, ka sam se bojo, ka mi je doj spotrga. Začne mi pripovidavati, kak se je v ednom mesti lani, godilo, pa kak pred leti je on dosta dobroga včino ednomi, zdaj pa ga šinfa. Gučo je takše stvari, ka je nigdi ne melo mesta, znao sam, da se to nigdar nej nigdi godilo, da je to navadna laž na ednoga poštenoga človeka. Komaj sam se njemi rešo pa idem dale pa se zglednem nazaj pa vidim, ka je že drugoga gor stavo i palik njega klüka po prsaj i njemi pripovidava tisto kak meni. Sline so se njemi tak cidile vö z lamp kak mladim lastvicam. Idem dale pa tam pitam, či je zdrav te človek. Miso sam, ka je betežen; pa mi odgovorijo, ka je zdrav pa ka to dela že celi den, ka stavla lidi gori zato, ka ma čemere na tistoga človeka. Miso sam si kak pravi slovenski pregovor „Krepko laži, nekaj se bode že prišlo.“ Dragi moji, dosta bi vam meo povedati ka sam vido i čüo ali za gnes zadosta. Ob priliki bom nadalüvao z svojim pripovidavanjem, do tečas pa vas najlepše pozdravljam Vaš

Lapašov Franček
iz Durusovoga brega.

Mladinski tabor v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

Slovenski katoliški javnosti!

Ob dnevih mladinskega tabora v Mariboru od 29. junija do 2. julija, zlasti se na glavni dan prireditve v nedeljo dne 2. julija se bo v Mariboru zbrala elita naše slovenske mladine.

Prav je, da bo ta dan pohitelo v Maribor vse, kar čuti z mašo mladino, vse kar je slovenskega, vse kar je katoliškega. Katoliški meščani in deželani! Ne pošljite na tabor le svojih sinov in hčera, ampak pripravite se tudi sami in pridite na naš tabor, spremljajte svoj mladi rod na najlepšo in največjo letošnjo mladinsko prireditve. Med mladimi boste sami mladi. Mladinski tabor v Mariboru naj bo manifestacija složnosti in ednosti, ki mladi in starejši rod veže v trdno slovensko in katoliško skupnost.

Za vse udeležence mladinskega tabora je pripravljalnemu odboru uspelo doseči velike vozne ugodnosti. Članstvo ZFO in ZDK ima pravico do četrtinske, vsi ostali pa do polovične voznine na železnicah. Ta ugodnost bo dala tudi nečlanom in vseh naši javnosti možnost, da se udeležijo mariborskega tabora. Moški se pripravite pri domačem Fantovskem odseku, ženske pa pri Dekliškem krožku, če pa odseka oz. krožka ni, pa pri župnijskem uradu. Ob prijavi boste dobili vsa potrebna navodila. Za pravico do polovične voznine je potrebna taborna knjižica, ki jo dobite s tabornim znakom za 5 Din tam, kjer se pripravite. Natančna navodila v zvezi z znižano voznino smo objavili v zadnji številki našega lista, najdete pa jih tudi v taborni knjižici. Prijavite se takoj, a najpозneje do 19. junija, ker mora imeti Pripravljalni odbor zadnje prijave najpозneje 19. junija.

Slovenska mladina pričakuje, da bo v nedeljo 2. julija zbrana v Mariboru vsa katoliška javnost! Izpolnite pričakovanje mladine in pridite v Maribor. Ne bo vam žal ne časa, ne truda, saj boste videli mladi slovenski rod pri njegovem mogočnem nastopu, ki vam bo ostal vedno v neizbrisnem spominu.

Ljudsko petje.

V pevskem pogledu bo najvažnejša točka na taboru ljudsko petje pri sv. maši. Pele se bodo naslednje pesmi: 1. Jezus naj živi, 2. Lepa si, roža Marija, 3. Zdaj bomo videli, 4. Povsod Boga. Pripravljalni odbor je vsem Fantovskim odsekom in Dekliškim krožkom poslal note teh pesmi, da bi se jih mogli dobro naučiti. Gre predvsem za pesmi „Zdaj bomo videli“ in „Jezus naj živi“, ker se bosta ti pesmi prvič ljudsko peeli. Prosimo vse odseke in krožke, da na primeren način poskrbijo za to, da se bodo te pesmi pele že pred taborom v domači cerkvi, da se jih bo čim več ljudstva priučilo. Stopite radi tega v stik z gg. organisti, ki vam bodo gotovo radevolje pomagali.

Taborni fond.

Priprave za tabor in tabor sam zahtevajo ogromnih denarnih sredstev. Zato sta Zveza fantovskih odsekov in Zveza dekliških krožkov odredili posebno nabiralno ak-

cijo za taborni fond, za katerega morajo nabirati člani odsekov in članice krožkov mariborske in celjske podzveze. Ker se vsi odseki in krožki niso poslali prispevkov in obračuna, nujno poziva pripravljalni odbor tem potom vse odseke in krožke, ki svoje dolžnosti še niso izbršili, da takoj nakažejo denar in pošljejo obračun.

Prijave. Nujno opozorilo Fantovskim odsekom in Dekliškim krožkom!

Te dni ste dobili od Pripravljalnega odbora prijavne pole s potrebnimi navodili. Nujno vas pozivamo, da jih takoj izpolnite in z obratno pošto vrnete Pripravljalnemu odboru. Pazite posebno, da boste na vsa stavljena vprašanja res natančno in točno odgovorili. Da bodo vaši odgovori čim bolj natančni, skličite sestanek vseh, ki se nameravajo udeležiti mariborskega tabora. Na osnovi podatkov, ki jih bomo dobili iz vaših odgovorov na prijavi poli, bo Pripravljalni odbor pripravil dovoljno število prenočišč, oskrbel dovoljno prehrano, naročil potrebno število posebnih vlakov itd. Sploh je od točnosti teh prijav odvisna skoraj vsa zadnja in najvažnejša priprava za tabor. Zadnji dan, ko mora imeti Pripravljalni odbor vašo prijavo v rokah je ponedeljek 19. junij. Opozorjamo, da bomo mogli nuditi vse ugodnosti le prijavitelcem onih odsekov in krožkov, ki se bodo točno držali naših navodil in v redu odgovarjali na vse naše pozive!

Taborne knjižice in znake

smo poslali le onim odsekom in krožkom, ki so jih naročili na vpisani naročilnici in vnaprej plačali po položnici, ki smo jo naročilnici priložili. Ako kateri odsek ali krožek pomotoma te naročilnice ni dobil, naj taborne knjižice in znake naroči po dopisnici na naslov: Pripravljalni odbor za mladinski tabor v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 in po nakaznici pošlje tolikokrat po 5 Din, kolikor knjižic in znakov želi. Po 20. juniju tabornih knjižic in znakov ne bomo več razpošiljali, ker bo pisarna preobložena z drugim delom. Pohitite torej z naročilom!

Konjenica.

V sprevedu dne 2. julija bo nastopila tudi konjenica. Vse naše člani, ki so služili vojake pri konjeniških enotah in one, ki znajo dobro jahati, pozivamo, da se takoj imenoma priglasijo Pripravljalnemu odboru. Imeti morajo seveda fantovski krog, črne usnjene škornje z ostrogami in bele rokavice. Vojška oblast nam bo dala na razpolago okoli 60 konj z vso opremo. Ker pa bo udeležba članov-konjenikov večja, prosimo vse one, ki so iz krajev, kjer imajo primerne jahalne konje, da jih pripeljejo seboj v Maribor. Kdor od teh ne bi imel jahalne opreme, mu bomo opremo oskrbeli mi. Priglasite se takoj! Sporočite ali pripeljete konja ali potrebujete opremo in kateri del.

Kdor je naš, pojde z nami v Maribor!

Gospodarstvo.

Ne je človek tak sit, da ne bi si privoščo ešče edno jaboko, štero njemi tak dobro spadne, kak nikša druga jed nej i štera je največ vredna za človeče zdravje, pa dónok se strašno malo briga za sadoveno drevje v našem kraji, štero skoron največ haska da v denešnjem časi.

Vse drugo delajo gospodarji i njüva deca, samo za čiščenje sadovenoga drevja od gosanic i drugo nega časa.

Močna deca se po cestaj špila, starejši pa po jarkaj sedijo i grajajo eden drugoga, a gosanice pa po dobrom drevji plezijo i njega plüča, listje, vse pojejo, na šterih sada se naj ne čaka.

Nikša falinga je drugim ne, či zapuščeni gospodar ma na svojoj njivi pernjačo, ar pernjača nemre zleteti na drugo njivo, nego z gosonice izlezeni metülec leti daleč v druge kraje, gde pa znese bilice, iz šterih se mlade gosonice zležejo i tudi v tom kraji vničavlejo sadoveno drevje. Či poglednemo ništerne kraje, v šterih so se naplodile gosonice, je človeka strah, kak so grdo vničile sadoveno drevje, za štero nega vüpanja, da bi se moglo nazaj oživeti. Izgleda hüše, kak od tuberkuloze vničeni človek.

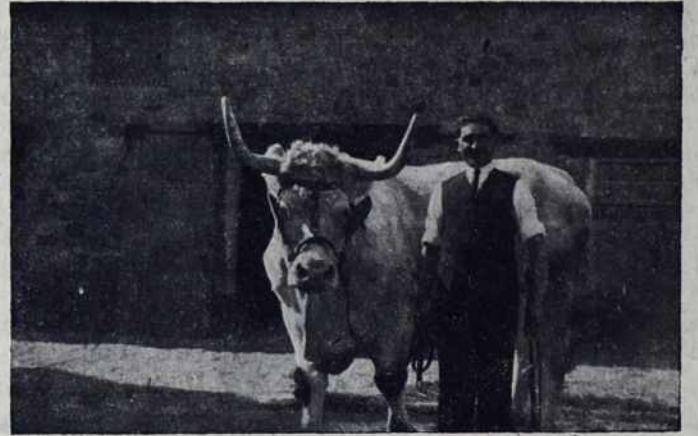
Pitajmo se, što nam je kriv, da so naši sadovnjaki v takšem redi? Mi sami smo si krivi. Oblast nam vsigdar naznanja, da naj čistimo svoje sadovnjake, štero bi mogla biti naša glavna skrb, ar naše jablane so skoron z nami i našim domom v dotiki, okoli šterih vsakši čas hodimo i je gledamo.

Gospodar, šteri doma svojega dreva ne štisti, je bokše, da je vö vseče, kak pa tak da ošpotati svoje drevo.

Naj doni po našoj zemli.
Pesem naša prekmurska,
Ki viher je jezerletni
Ne iztrgao dedom našim.

Vrisk veseli pesmi naše
Naj slaviček odnesé...
Širom sveta brate naše
V domovino pozové.

M.

Naši v Franciji: naš z velikanskim francoskim bivolom.

Ta stvar se štista lahko zatere, samo malo dela potrebuje. Da so ešče gosenične gnezde rano na sprotoletje gori, te je zrežimo doli, da nede z pavučinov opleteno drevje, kak da bi je proti mrazi notri povili. Gvüšno vsakši gospodar pozna gosenična gnezda i kelko je mogoči, naj je pravočasno zatere.

Ešče zdaj je izda čas za vničavanje gosanic, samo ka nej tak lahko. Gosanice so odišle doj z drevja na bližnje plote i zidovje, na šterom so se notri zavile v bubo, podobno belo škrynji, na šteroj se poznajo peroti metüla, šteri bo za kratek čas dozoro i dale leto.

Takše bube bi se mogle zdaj iskati i klati, s tem bi se tudi dosta vničilo, samo da se ljudstvo za takše malo briga, štero njemi je v hasek, nego za vse drugo, štero je nej z njega. Metüli pa naj se lovijo i kolejo. Kmet.

CENE.

Živina: Blki-jünci 3.50—5 din, telice 3—5 din, krave 2—4 din, teoci 4.50—5.50 din, praščiči debeli 8.50, na poldebeli 7 din za 1 kg. žive teže.

Zrnje: Pšenica 150—250 din, žitö 150—225 din, oves 125—200 din, kukorica 120—175 din, ječmen 140—225 din, grah 200—300 din, krumplini 60—100 din za 100 kil.

Krma: Seno 65 din, slama 30 din za 100 kg.

Vino 4.25—8 din za liter.

Perotnina v Ljubljani: Pišče 18—22 din, kokoš 24—32 din, kokot 25—28 din, reca 18—32 din, goska 45—55 din, golob 3—5 din, domači zavec 10—16 din, kopün 40—75 din za komad.

Slovenski delavci!

Vsi v Franciji živeči Slovenci, za vse informacije glede potovanja v domovino se obrnite na edino jugoslovensko „PUTNIK“ agencijo 18. rue de la Michodiére, PARIS II. Vozne karte po najnižjih cenah! Menjamo denar po najboljšem kurzu! Dopisujemo v slovenščini!